

onafhankelijk studentenblad

jaargang 50 nummer 12
20 mei 2024
tweewekelijks blad
erkenningnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

PB-PP | B-02817
BELGIE(N) - BELGIQUE

veto

Verstoppertje met de flikken **7**
Professoren stemmen links **10-11**
Interview Alexander De Croo **23-27**

N-VA is de grootste partij bij studenten

**Veto's grote peiling:
zo stemmen studenten**

In deze editie

NAVRAAG 24-27

Alexander De Croo

KUNSTIGE PROFFEN 20-21

Jeroen D'hoë

REPORTAGE 7

Hunter Games

PORTRET 22-23

Acrobatiegezelschap DYNE

CLUBS 6

Keysers Ghesellen: De studentenclub die zwaardvecht

EDITORIAAL

De jeugd is aan zet

Veto's peiling doorbreekt het traditionele politieke landschap. De N-VA is onder studenten veruit de populairste partij, terwijl Vooruit en Groen de progressieve student tegemoetkomen. Het Vlaams Belang blijft samen met Open Vld en cd&v op tien procent hangen. In tegenstelling tot de brede bevolking, blijven de studenten klimaat en onderwijs wel als absolute prioriteiten naar voren schuiven.

Ondertussen laten studenten zich volop horen in het conflict tussen Israël en Palestina. Ook onze studentenvertegenwoordigers zijn actiever dan ooit. Toch voelt de meerderheid van de studenten zich niet voldoende vertegenwoordigd in de politieke besluitvorming, zo blijkt uit onze peiling. Dat hebben politici stilaan wel door.

Ze wringen zich in allerlei digitale bochten, om 'toegankelijk' en 'bereikbaar' over te komen. Of ze grijpen naar symbolische, ietwat tragische stunts – getuige de 'onderbroekgate' van Onderwijsminister Ben Weyts. De extreme partijen willen dan weer de aandacht van de jongeren vastgrijpen door het complexe politieke debat te simplificeren tot een tweetal thema's.

Ondertussen springen de media over elkaar om de jongeren te proberen bereiken. Ze worden overspoeld met (op maat gemaakte) stemtests, hippe TikTok-filmpjes, en als kers op de taart – een heus 'kiesfestival'. Jongerenvertegenwoordigers organiseren allerlei initiatieven om de first time voters van het belang van hun stem op 9 juni te overtuigen.

Alle initiatieven kun je natuurlijk alleen maar toejuichen. Toch mogen we niet vergeten dat het nog steeds aan jongeren is om de impact van hun stem in te schatten. Terwijl België steeds meer opschuift van een land met stemplicht naar een land met stemrecht, mogen we jongeren niet stiefmoederlijk behandelen.

Jongeren onder zestien jaar zijn altijd al weinig geïnteresseerd geweest in politiek, en studenten beginnen traditioneel pas tijdens hun studie hun politieke voorkeur te ontdekken. Het is nog altijd aan de student om zich te mengen in de maatschappij, en niet aan de politici om zich in een jeugdige en vaak digitaal keurslijf te wringen.

Jongeren geven als vuurtoren de richting aan, zei een jongerenpartij ooit in Veto. Die rol vinden ze heus wel, desnoods na een kleine zoektocht. De bal ligt nog steeds in het kamp van de jongeren zelf op 9 juni. De jeugd is aan zet.

Elias Fret is redacteur Cultuur. Kasper Nollet is hoofdredacteur. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

DOSSIER VERKIEZINGEN 2024

NIEUWS 8-9

N-VA is weer de grootste partij bij studenten

ANALYSE 10

Linkse partijen winnen Europese studentenstem

NIEUWS 10-11

Bij proffen scoort Groen opnieuw torenhoog

ANALYSE 12-13

'Alle partijen willen financiering universiteiten herzien, maar bijna niemand is er concreet over'

ANALYSE 14-15

De ideale minister van Onderwijs doet niet moeilijk over taal

OPINIE 18

TEGENSPRAAK: Mogen zestienjarigen stemmen in Europese verkiezingen?

Ontdek de resultaten van jouw faculteit en meer nieuws op veto.be

ACTUA VAN DE WEEK 4-5

CULTIP 21-22

BEELDPAGINA 28

VETO'S KOFFIEHUISJE 29

KU LEUGEN 30-31

RECENSIE
iftf

Proces Duchateau:
slapstick in de rechtszaal
bij Politika

RECENSIE
THE DEAD DON'T HURT

Western van Viggo
Mortensen mist
diepgang

REPORTAGE
ISRAËL-PALESTINA

'Het voelt aan als mijn
morele plicht om hier te
zijn': waarom studenten KU
Leuven bezetten

Veto

@veto_be

@Veto_be

Veto

@veto_be

COLUMN

Project Pispot

Er zijn in dit blad opiniestukken geschreven over de grote politieke thema's: van klimaat, migratie en oorlog tot de onderbroek van Ben Weyts. Een criticus kan stellen dat zo'n stukken slechts weinig impact hebben. Daarom houd ik het kleinschaliger.

Haast iedereen die weleens in een openbaar toilet voor mannen vertoeft, kent de ongeschreven regel van de pispot. Ook al hangen er panelen op, in een urinoir plassen doe je nooit naast elkaar. Je laat steeds een plaats tussen, zelfs als de nood hoog is en de rij lang.

Dat leidt tot een probleem. Zowat de helft van de urinoirs wordt niet gebruikt. Er dient zich een oplossing op. Daarom sta ik meer dan ooit als opiniemaker op de barricade. Door mijn visie verbleekt Marcel Duchamp met zijn *Fontaine*.

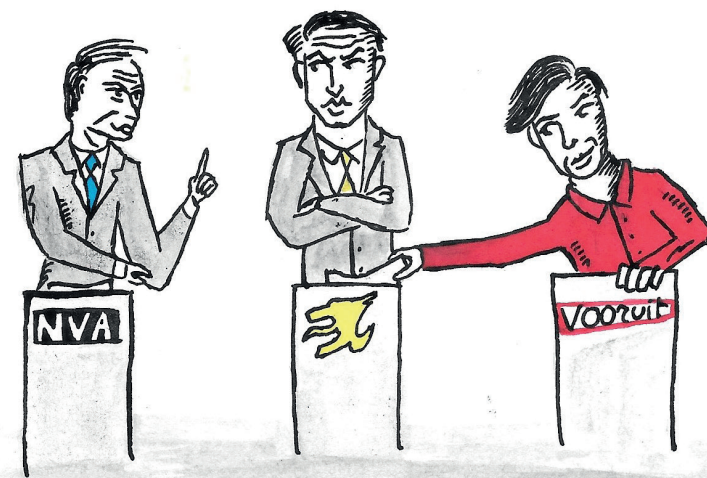
Ik doe via *Veto* graag Project Pispot uit de doeken, of beter, uit het toilet papier. Verwijder het middelste urinoir uit je openbare toiletten, alma mater. Vervang het door een tafel met een gastenboek, of wat dan ook.

Niet alleen word ik dan in een klap wereldverbeteraar. Het heeft ook zijn voordelen voor een universiteit. Je bespaart studenten het dilemma om – slechts voor een keer, omdat de nood hoog is – voor drie op een rij te gaan, of toch niet. En je verkleint de begrotingspost voor toiletten.

Onderfinanciering van het hoger onderwijs opgelost. En doorgesjast. ☺

PIETERJAN DOUCHY
is student Geschiedenis en Vetoraan

CARTOON VAN DE WEEK
GILLES DEKELVER

ACTUA VAN DE WEEK

Langste geveltuin van Vlaanderen

STUDENT Na de langste toog heeft Leuven ook de langste geveltuin in Vlaanderen. Op 13 mei werd de tuin, die zich in de Tivolistraat bevindt, ingewijd. Langs de muur van de stadsbegraafplaats werd een tuin van 400 meter met 22 verschillende soorten planten aangelegd, een record in België.

Ook zijn er nieuwe zitbankjes en klimhulpen voor de planten geplaatst. Dit project dient als inspiratie voor de inwoners van Leuven, in de hoop dat zij ook geveltuinten zouden aanleggen.

'Het is een extra stap met een grote impact in de richting van de klimaatadaptieve stad die we zijn', legt schepen van Openbaar groen Lalynn Wadera (Vooruit) uit aan in VRT NWS. Ten volste genieten van de tuin kan pas vanaf de zomer. Dan zal de muur langs de begraafplaats in bloei staan met nieuw leven.

Seminarieruimte Pauscollege hernoemd naar Hortense Daman

ONDERWIJS 89 jaar geleden zochten de Duitse agenten in Leuven naar een koerier die keer op keer door het net kon glippen. Ze was verantwoordelijk voor het transporteren van wapens en documenten voor het verzet. Ze nam ook deel aan een moordaanslag op een beruchte collaborateur. De dader: een zestienjarige meisje genaamd Hortense Daman.

In 1944 werd ze opgepakt en afgevoerd naar een concentratiekamp. Zelfs onder zware foltering verraadde ze haar mede-verzetslieden niet. Als bij wonder overleefde ze de oorlog.

Sinds acht mei is een seminarieruimte in het Pauscollege als eerbetoon vernoemd naar de verzetsheldin. 'Haar verhaal is een krachtig voorbeeld van jeugdige daadkracht en toewijding in tijden van grote onrechtvaardigheid', vertelt rector Luc Sels.

VRAAG VAN DE WEEK: 'Moeten 16-jarigen kunnen stemmen tijdens de Europese verkiezingen?'

JA NEE

33 % (75 stemmen)

67 % (149 stemmen)

VETO_BE

Stem jij volgende keer ook mee?
Volg onze Instagrampagina:

LEES TWEE OPINIES EROVER OP PAGINA 18

'16+ kan meer zijn dan
een alcoholgrens'

'Zestienjarigen laten stemmen?
Eerst een volgroeide hersenkwab graag'

Topsport in onze achtertuin

STUDENT Frisbee is in de opmars, zo blijkt. De gemeente Kessel-Lo was op 10 mei het podium voor de 'Elite Invite', een internationaal frisbeetoernooi. De acht beste ploegen uit Europa waren aanwezig, waaronder Max Viaene van Jetset, de frisbeeclub van Leuven.

'Wereldwijd is onze sport aan het groeien', vertelt Viane aan VRT NWS. 'Toch is frisbee bij ons nog niet zo bekend. Daarom hopen we dat veel mensen dit weekend een kijkje komen nemen in Leuven. Het is niet gewoon wat met een frisbee naar elkaar gooien zoals op het strand. We spelen zeven tegen zeven met een uitgebreid reglement om telkens aan de overkant van het terrein te geraken in de "end-zone".'

Helaas kon Jetset zich niet voegen bij de winnaars. In de gemengde divisie wonnen de Britse 'Lemington Lemmings' en bij de vrouwen de Duitse 'Jinx Midnight'. De Brusselse 'Mooncatchers' konden wel goud grijpen in de open divisie.

Leerkrachten in verzet

ONDERWIJS De leerlingen waren misschien blij, maar de leerkrachten secundair onderwijs niet. Maandag 13 mei stonden een duizendtal leerkrachten niet in hun klaslokalen. Ze staakten als reactie op de voorstellen van de Commissie der Wijzen en kwamen op straat in Leuven.

Die commissie heeft onlangs zeventig voorstellen ingediend om het onderwijs te hervormen. Dat gebeurde op vraag van de minister van Onderwijs. Een van de pijnpunten is het voorstel voor een werkweek van 38 uur. Momenteel werken leerkrachten ongeveer 45 uur per week. Het takenpakket past duidelijk niet in een 38 uur werkweek, vinden de actievoerders, maar het is niet duidelijk welke taken er dan zouden wegvallen.

Na een paar speeches van de vakbonden, kon de mars beginnen. Er was politie aanwezig, maar uiteindelijk verliep alles rustig.

Studentenprotest Milwaukeë eindigt vreedzaam

INTERNATIONAAL Het heeft lang geduurd, maar het studentenprotest in Milwaukeë (Wisconsin, VS) is goed geëindigd. Na gesprekken tussen de partijen is er een overeenkomst gesloten op 12 mei.

Begin mei zetten de studenten hun tenten op voor de Universiteit van Milwaukeë. Hiermee protesteerden ze tegen de banden tussen de universiteit en Israël. In hun ogen was het immoreel om die te behouden in het licht van de oorlog in Gaza.

Het protest ging door totdat de partijen tot een overeenkomst kwamen. De universiteit veroordeelde officieel de genocide en scholasticide in Gaza en verbrak het contact met twee problematische Israëlische bedrijven in een universitaire raad over waterschaarste. In ruil werden de tenten afgebroken en gingen de studenten niet de opening van de universiteit hinderen. ☺

SYDNEY OE

De studentenclub die zwaardvecht: 'We zoeken de balans tussen sport en geschiedenis'

Geïnteresseerd? Voor meer informatie kan je terecht op de Facebookpagina van de club.

Zij die zich even terug in de Middeleeuwen willen wanen, kunnen terecht bij een wel zeer speciale club in Leuven: Keyzers Ghesellen. Ze zoeken de perfecte balans tussen sport en geschiedenis.

'Zwaardvechten is meer dan een sport', vertelt Thomas Cuypers, trainer bij Keyzers Ghesellen. De club beoefent HEMA (*Historical European Marshall Arts*), wat een verzamelnaam is voor een variatie aan krijgskunsten.

Dat is ook meteen te zien aan de uitrusting die Cuypers toont: handschoenen, een helm en andere bescherming, maar bovenal hét zwaard. 'Dit is een *Federschwert*', legt Cuypers uit. 'Maar binnen HEMA zijn ook andere zwaardvormen courant, zoals een rapier of een sabel.'

Duitse traditie

De club ontstond uit een groepje geschiedenisstudenten. 'Die kwamen teksten tegen over de Duitse traditie binnen de krijgskunst en wilden daar iets mee doen', vertelt Cuypers. 'Intussen zijn wij de volgende generatie trainers, maar de belangstelling blijft groot.'

Zo bestaan er in België nog zulke HEMA-clubs, zoals Invirtus of Via Bruxellensis. Maar ook internationaal is er een groot netwerk van clubs. 'Er worden toernooien georganiseerd, maar dat is bij ons geen vereiste', benadrukt Cuypers.

Een belangrijk verschil met schermen is bij-

voorbeeld de focus op het sportieve aspect, terwijl bij zwaardvechten ook veel ruimte is voor de historische elementen en de beleving. 'Wij proberen onze leden die balans te bieden, naargelang hun eigen interesse.'

Enkel voor mannen?

De leden trainen doorgaans zo'n twee uur per week. Elk semester zijn er open trainingen om de drempel voor nieuwe leden te verlagen. 'We voorzien dan ook zelf zwaarden, want de prijs van zo'n uitrusting kan al snel oplopen', weet Cuypers.

Keyzers Ghesellen trekt voornamelijk studenten aan, maar er zijn ook enkele oude krakken van het vak die blijven plakken in de niche sport. Het

is trouwens niet een bezigheid die enkel mannen trekt. Ook vrouwen wagen zich aan de krijgskunsten binnen HEMA. 'Onze deur staat dan ook voor iedereen open', benadrukt Cuypers. ☞

ANKE NEYS EN ELIEN VANDERMEERSCH
BEELD: KEYSERS GHESELLEN

Zo verliepen de Hunter Games: 'De flikken hebben ook choppers!'

'Spanning verzekerd', dat leek het mantra van de tweede editie van de Hunter Games te zijn. De organisatie tilde het evenement naar een hoger niveau. Chemika nam de beker mee naar huis.

Bij aankomst op het provinciedomein in Kessel-Lo valt op het eerste gezicht niet veel op, tot er plots een tentenkamp verschijnt en agenten en gecamoufleerde studenten elkaar doorkruisen. Afgelopen woensdag was het verzamelen geblazen voor de Hunter Games: een ludiek katten-muisspel tussen de Leuvense politie en enkele studentenkringen.

Met die actie willen de organisatoren, namelijk LOKO, Stad Leuven en de politie, de goede verstandhouding tussen politie en student in de kijker zetten. Het spel was dit jaar aan haar tweede editie toe.

'Vorige editie bleek een groot succes, dit jaar namen we het een stapje verder'

Lisa Jiroflée, mandataris Stad bij Studentenkoepel LOKO

Om 22u30 werd het startschot gegeven. De zoektocht duurde uiteindelijk meer dan drie uur. Een student van de studentenkring Chemika ging met de beker – lees: een ontmanteld verkeerslicht van het type dat een zatte student al eens meegrist op een gekke avond – naar huis.

Groter, beter

'Ze hebben ook een *chopper*', riep een student al lachend bij het zien van een helikopter in de buurt. Net niet, al scheelde het een haar: zowel politie als student gingen all-out in de voorbereiding. Van camouflagepakken, gezichtsbeschildering, zaklampen tot uitgekende speurtactieken – het leek haast een scène uit het VTM-programma *Special Forces*.

'We hebben hier ongelooflijk veel zin in', deelde een enthousiaste maar ietwat zenuwachtige Gil Vanommeslaeghe, de studentenflik, mee aan *Veto*

kort voor de start. 'Vorige editie bleek een groot succes, dit jaar namen we het een stapje verder', vulde Lisa Jiroflée aan. Zij trok als mandataris Stad bij de studentenkoepel LOKO mee het evenement.

Het startschot werd gegeven door schepen van Studentenzaken Thomas Van Oppens (Groen). Het is te zeggen, er werden twee startschotten gegeven: wanneer het woord 'run' viel tijdens Van Oppens' speech, dachten sommige studenten dat ze al moesten wegwezen. Na die valse start was de grond aan het beven van adrenaline.

Strategisch spel

Na een dik kwartier werden de eerste studenten al gevonden. Vanaf 23u stroomden de opgepakte studenten geleidelijk aan terug het tentenkamp binnen. De deelnemers speelden verdeeld in teams die hun studentenkringen vertegenwoordigen. Ook de politie ging in teams op zoek.

Was de beste strategie dan gewoon een verstopplek kiezen en stil blijven liggen? Niet echt: LOKO dreef de spanning op met zogenaamde 'lo-coins'

die de spelers konden verdienen tijdens het spel. Dat deden ze door opdrachten te voltooien, en daarvoor moesten ze zich dus verplaatsen op het veld op risico van betrapt te worden.

Na een spannende zoektocht kon Jarne – een speler – uiteindelijk gevonden worden door de agenten. Hij mocht trots de beker mee naar huis nemen voor de studentenkring Chemika. Na de 24 urenloop en *Survival of The Student*, lijkt er een nieuw sportevenement van LOKO zich officieel te hebben genesteld binnen diens werking.

De kans is groot dat het evenement naar de toekomst toe groter wordt en ook toegankelijk zal worden voor mensen die niet in een praesidium zitten.

KASPER NOLLET
BEELD: SABINE MOSMAN

N-VA is opnieuw de grootste partij bij studenten

In een peiling van *Veto* bij meer dan 2.300 studenten scoort de partij van Bart De Wever het hoogste met 25,2% van de stemmen federaal. Groen daalt behoorlijk in populariteit, terwijl Vooruit enorm groeit. De bevroegde studenten liggen bovenal wakker van klimaat, onderwijs en gelijkheid.

De N-VA is weer de grootste studentenpartij. Dat blijkt uit een peiling van *Veto* bij meer dan 2.300 studenten. Ze steekt Groen voorbij in de federale en Vlaamse verkiezingen. Alleen bij de Europese verkiezingen behalen de ecologisten nog de eerste plaats. De groene golf van 2019 – ten tijde van de klimaatmarsen – lijkt zo bij de studenten overgewaaid te zijn.

Vooruit stijgt fors

'Het is fijn dat studenten kiezen voor een partij die verantwoordelijkheidszin bepleit voor de lange termijn', reageert N-VA-voorzitter Bart De Wever. 'Ook studenten begrijpen maar al te goed dat er stevige hervormingen nodig zijn om ook hun welvaart in de toekomst te verzekeren. Een hoopgevend signaal.'

'Dit toont aan dat onze standpunten toekomstgericht zijn en belangrijk voor jongeren: we zetten in op klimaat, maar ook op eerlijke kansen voor iedereen', zegt co-voorzitter van Groen Nadia Naji, die tevreden is met de score.

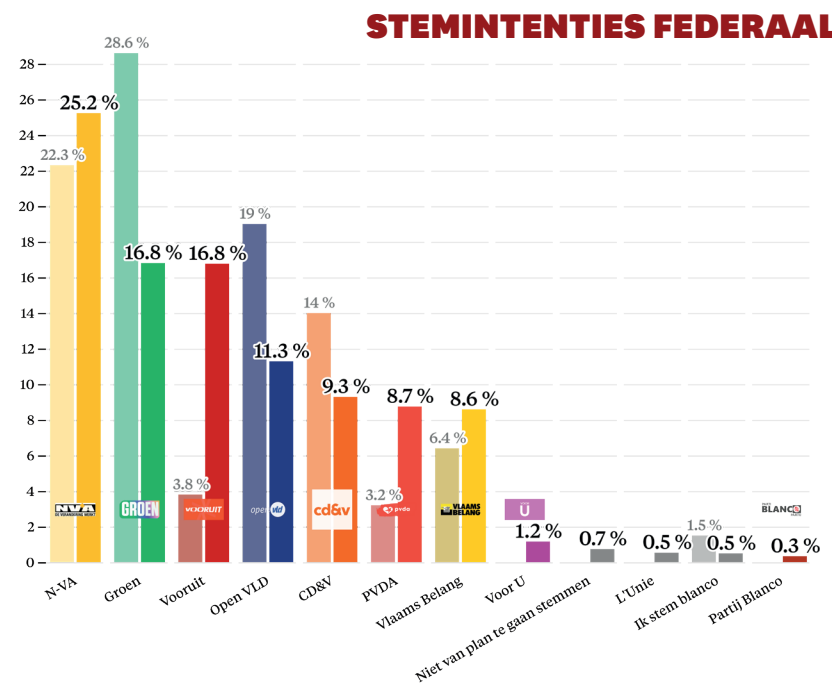
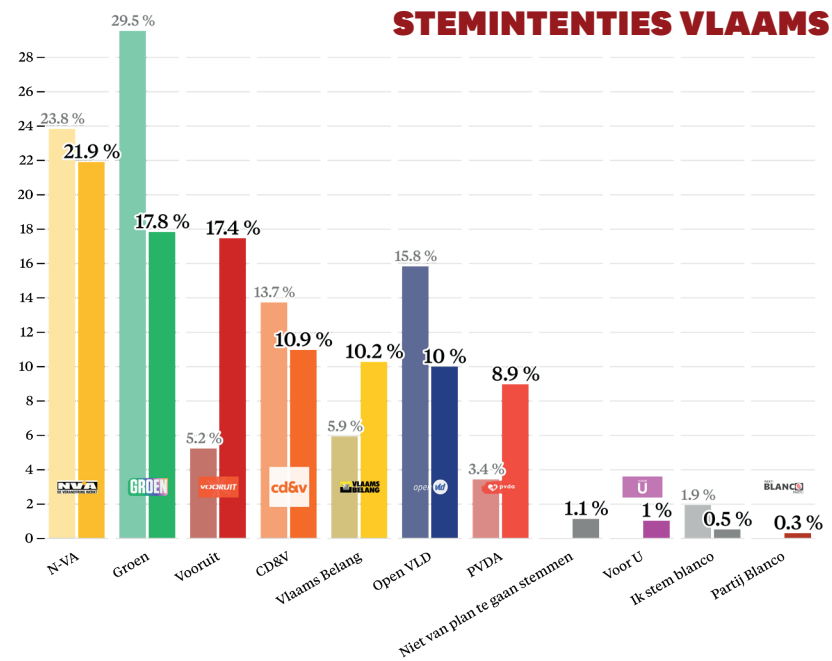
De opvallendste stijger bij de student is Vooruit.

'De algemene trend van normalisering bij het Vlaams Belang vindt ook bij studenten ingang'

Bart Maddens, politicoloog (KU Leuven)

In 2019 haalde het toenmalige sp.a nog amper de kiesdrempel, nu bezet ze op Vlaams en federaal vlak de derde plaats. 'Vijf jaar geleden scoorden we slecht bij de jeugd, omdat we te weinig inzetten op de thema's waar zij wakker van liggen', reageert Vooruit-voorzitter Melissa Depraetere. 'Vandaag doen we dat wel, bijvoorbeeld op mentaal welzijn. Bovendien hebben we de partij stevig verjongd.'

Grote verliezers zijn cd&v en Open Vld. De christendemocraten dalen federaal van 14% naar 9,3%, op Europees niveau moeten ze de duimen leggen voor Vlaams Belang. Ondertussen zien de liberalen hun stemmen federaal met bijna de helft krimpen: van 19% in 2019 naar amper 11,3%. De extreemlinkse PVDA verdubbelt dan weer en haalt federaal 8,7%.

Vlaams Belang blijft klein

De stemvoorkeur van studenten spiegelt zich voor een groot deel aan het algemene stemgedrag, denkt Bart Maddens, politicoloog aan de KU Leuven. 'De grote daling in populariteit van Open Vld – in 2019 nog de derde grootste onder de studenten – is daar een voorbeeld van.'

'Het relatief hoge aantal stemmen voor Groen

'Vooruit lijkt de progressieve kiezers op te vangen die zich afkeren van Groen, maar ook niet de stap zetten naar de PVDA'

Bart Maddens, politicoloog (KU Leuven)

zien we ook bij andere peilingen naar kiesintenties bij jongeren', gaat Maddens verder. 'Maar anderzijds is er hier ook wel een daling in vergelijking met 2019, wat een algemene trend in het peilingen weerspiegelt.'

Toch valt in die zin de relatief lage score van Vlaams Belang – ook populair onder jongeren – op. 'We weten uit onderzoek dat scholingsgraad op dat vlak een belangrijke rol speelt', duidt Maddens. De partij van Tom Van Grieken scoort minder goed bij hoogopgeleiden, waartoe ook studenten behoren.

Toch behaalt Vlaams Belang geen verwaarloosbare score onder de studenten. 'De algemene trend van normalisering van die partij vindt ook bij studenten ingang', weet Maddens.

POPULAIRSTE POLITICI

- **Bart De Wever**
- **Petra De Sutter**
- **Jos D'Haese**
- **Alexander De Croo**
- **Tom Van Grieken**

(Op deze vraag uit de peiling kwam weinig respons. De top vijf neem je dus best met een korrel zout.)

Studenten geven om klimaat

Opvallend is de forse klim van Vooruit. 'Ongetwijfeld speelt het Conner-effect een rol in dit resultaat', vindt Maddens. Hij denkt overigens dat een deel van de Groen-stemmers bij Vooruit zijn beland. 'Vooruit lijkt de progressieve kiezer op te vangen die zich afkeren van Groen, maar ook niet de stap zetten naar de PVDA', aldus Maddens.

Op de vraag welk thema studenten het belangrijkste vinden, komt klimaat nog steeds als eerste uit de bus. 'Groen daalt dan wel, maar hun score blijft relatief hoog, zeker in vergelijking met de brede bevolking', duidt Maddens. Hij wijst erop dat de huidige generaties studenten degene zijn die op de middelbare school de klimaatmarsen meegemaakt hebben. Een groene generatie dus.

60,2% van de studenten voelt zich overigens onvoldoende betrokken bij politieke besluitvorming. 'Die disconnectie met de politieke wereld zie je ook bij de brede populatie', aldus Maddens.

Hij vermoedt echter dat jongeren niet per se even negatief kijken naar de politiek als de brede populatie, maar dat velen gefrustreerd zijn omdat politici te weinig met hun specifieke belangen rekening lijken te houden. Denk aan de toenemende regeldrift ten aanzien van jeugdbewegingen. ☺

KASPER NOLLET EN PIETERJAN DOUCHY
BEELD: FREYA CARIS, KASPER NOLLET EN SIMEON DUWEL (GRAFIEKEN)

Hoe ging Veto te werk?

Op 15 april lanceerde *Veto* de grote studentenpeiling. Studenten van associatie KU Leuven konden die eenmaal invullen. Het personeel van de associatie bereikte *Veto* via een **random sample**.

2.334 studenten en 524 personeelsleden vulden de peiling in. De resultaten van de studenten werden **gewogen naar de relatieve grootte van de deelnemende faculteiten**, die van het personeel niet.

Voor het opstellen en verwerken van de peiling kon *Veto* rekenen op een toezien oog van doctorandus in de politicologie **Daan Delespaul**.

Werkten mee aan deze peiling: Pieterjan Douchy, Davien Planckaert, Lara Turgut, Robin Geukens, Elias Fret, Marie Wagemans en Kasper Nollet.

Bij proffen scoort Groen opnieuw torenhoog

Bij het personeel van de KU Leuven blijft Groen hoog scoren, de partij stijgt zelfs lichtjes tot 38%. N-VA, cd&v en Open Vld boeten daarbij in, ten voordele van een sterk gegroeid Vooruit. De universiteit stemt opvallend linkser dan in 2019.

De universiteit een links nest? Je zou het bijna denken op basis van de resultaten van Veto's personeelspeiling. Op alle niveaus scoren de ecologisten van Groen torenhoog. Federaal haalt de partij 38%, Vlaams 38,8% en Europees zelfs 44,7%. Daarmee scoort het nog hoger dan in 2019.

'Een belangrijke verklaring voor het linkse profiel van academisch personeel is zelfselectie'

Andreas De Block, wetenschapsfilosoof

Bij de specifieke groep van professoren (ZAP-ers) haalt Groen respectievelijk 34,3%, 36,7% en 43,7% op Vlaams, federaal en Europees niveau. Net als bij de studenten zijn onderwijs en klimaat voor hen de belangrijkste verkiezingsthema's.

N-VA en cd&v boeten fel in bij het bevroegde universiteitspersoneel. Federaal daalt N-VA van 19,6% naar 12,2%. Cd&v krimpt met de helft: van 21,3% in 2019 naar 10,3% vandaag. De rode kaper op de kust blijkt Vooruit: de partij verdriedubbelt haar score bij het personeel. Ze klimt van amper 6% op naar 18,9% op federaal niveau. Ook PVDA (7,4%) zet een klim in, Vlaams Belang (1,7%) blijft piepklein.

'We zijn heel blij met deze score', reageert co-voorzitter van Groen Nadia Naji. 'Het toont dat onze standpunten goed doordacht zijn en toekomstgericht. Ik ben blij dat professoren en studenten daar ook in geloven.'

'Universiteiten lijken steeds progressiever te worden'

De sterke score van progressieve partijen ligt in dezelfde lijn van die bij de studenten. De factor hooggeleid is volgens onderzoek een *deal-breaker*, duidt politicoloog Bart Maddens. 'Dit is bovendien een internationaal fenomeen: universiteiten worden steeds linkser.'

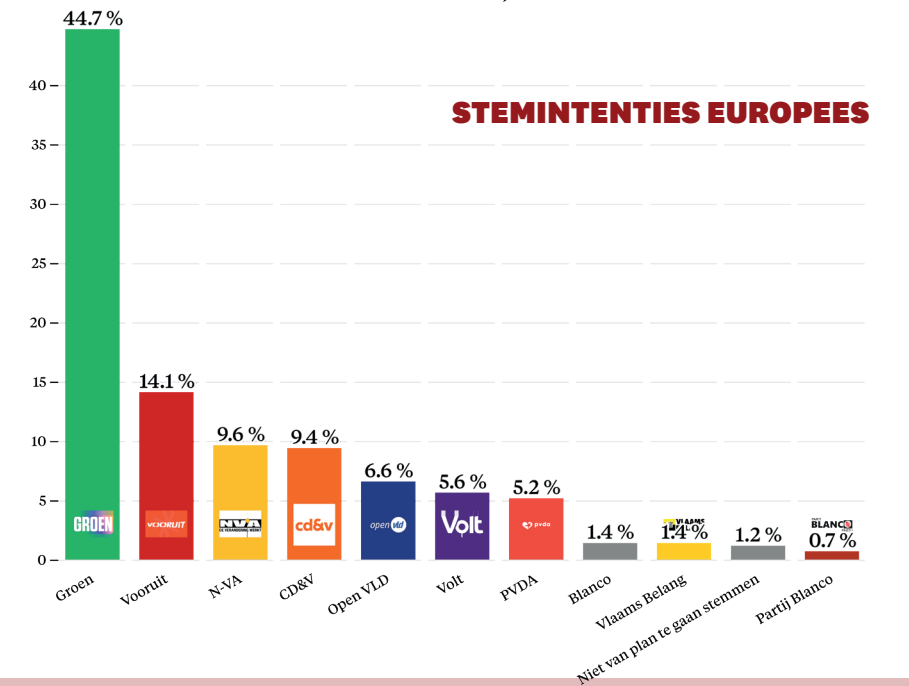
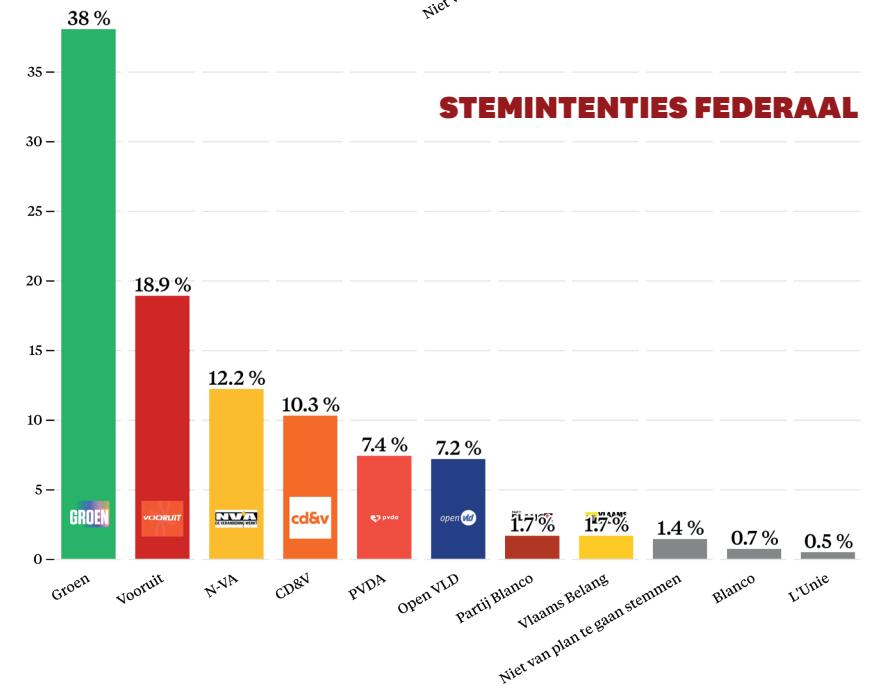
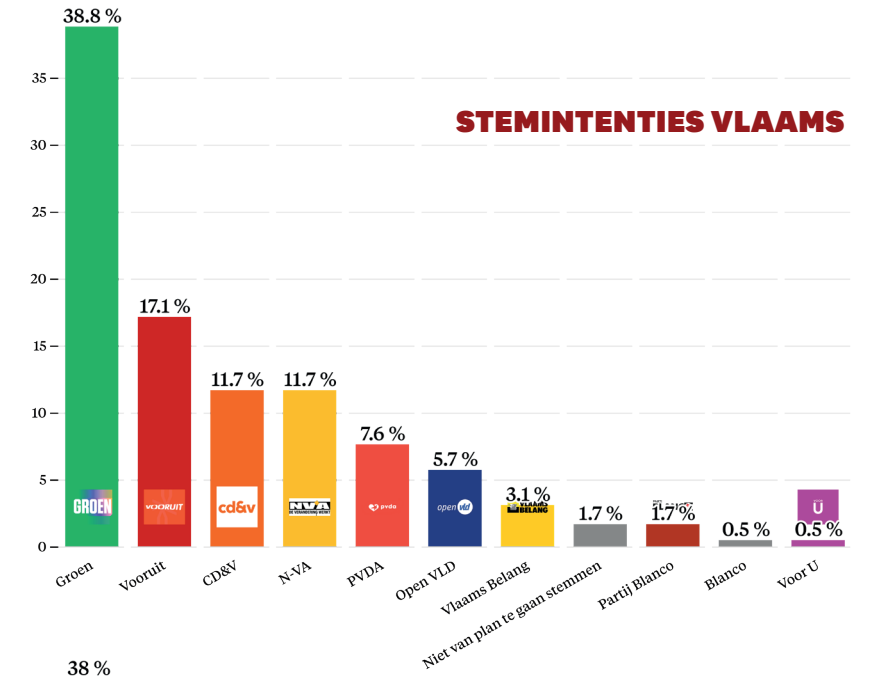
'Terwijl radicaal-links snel aanhang wint onder academici in de VS, scoort de PVDA eigenlijk bescheiden in deze peiling'

Andreas De Block, wetenschapsfilosoof

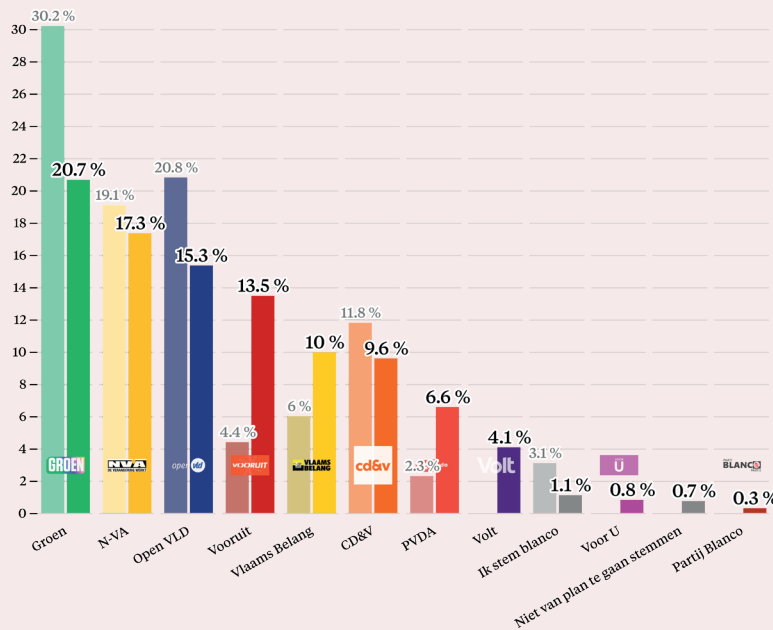
En effectief: de collectieve score van de linkse partijen Groen en Vooruit vormt met 56,9% de meerderheid. In 2019 bedroeg hun collectieve score nog 43%. Met PVDA erbij zou collectief links 64,3% scoren. Een nipte meerderheid (57,4%) van het personeel van de associatie benoemt de universiteit dan ook als een overwegend progressieve instelling.

De forse krimp van cd&v is opvallend voor een katholieke universiteit. Maddens vermoedt dat het personeel aan de universiteit steeds jonger wordt, en geleidelijk aan ook progressiever. Toch zijn er tussen de faculteiten onderling verschillen: de linkse partijen scoren het beste bij de humane wetenschappen, bij (biomedische) wetenschappen houdt ook het centrum en rechts nog voet bij stuk. ☺

KASPER NOLLET EN PIETERJAN DOUCHY
BEELD: FREYA CARIS EN SIMEON DUWEL
(GRAFIEKEN)

Linkse partijen winnen Europese studentenstem

De groene golf van 2019 is ook op Europees vlak overgewaaid: Groen daalt van 30,2% naar 20,6%. De liberalen – bij de vorige verkiezingen nog een duidelijke tweede plaats beschoren – zakken onder de N-VA (17,3%) met 15,3%. Met Groen en Open Vld blijven studenten duidelijk kiezen voor pro-Europese partijen.

Vooruit lijkt veel van de stemmen op te vangen die de andere koplopers verliezen. Vlaams Belang en PVDA stijgen relatief sterk en verdubbelen bijna hun scores. De partij Volt – een pan-Europese, relatief jonge partij – maakt een entree bij de student. De partij behaalde 4,1%.

KASPER NOLLET EN PIETERJAN DOUCHY
GRAFIEK: SIMEON DUWEL

'Alle partijen willen financiering universiteiten herzien, maar bijna niemand is er concreet over'

Het is zoeken naar standpunten over het hoger onderwijs in de partijprogramma's van de Vlaamse partijen. Toch komen enkele partijen met enkele opvallende voorstellen af. Vooral over de financiering van universiteiten en de regels rond taal liggen de meningen uiteen.

Wie de partijprogramma's van de Vlaamse partijen bekijkt, merkt het onmiddellijk op: het hoger onderwijs krijgt er amper een plek. Het staat nochtans voor enkele grote uitdagingen.

Niet in het minst wat het financiële plaatje betreft: zowat alle universiteiten en hogescholen in Vlaanderen klaagden de voorbije jaren over een tekort aan middelen. De covidcrisis en de daaropvolgende financiële en energiecrisis maakten die situatie des te prangender. Bij veel instellingen staat de broekriem strak, ook de KU Leuven bespaarde fors.

Daarom zou de financiering van het hoger onderwijs misschien wel het meest prangende discussieonderwerp moeten zijn. 'Bij de vorige verkiezingen was het ook al het voornaamste programmapunt, maar ook toen kwam er weinig van in huis', reageert Jef Vandorpe, voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS). Hij wijst erop dat de universiteiten destijds al, tevergeefs, op dezelfde nagel klopten.

Financieringssysteem verdeelt

In het Vlaamse financieringssysteem krijgen universiteiten in de eerste plaats middelen al naargelang hun studentenaantallen. Maar dat systeem is door het uitblijven van meer financiering hervierend: wie meer groeit in aantal studenten, krijgt meer middelen – terwijl de te verdeelen geldpot even groot blijft.

'Het financieringssysteem drastisch herbedenken is niet evident'

Dylan Couck, hogeronderwijsjurist (UGent)

Het gevolg is dat universiteiten elkaars starten de studenten proberen af te snoepen. Bovendien kost niet iedere student evenveel aan een instelling: een beroepsopleiding is duurder dan een

theoretische.

Zowat iedere partij pleit voor een herziening van het huidige financieringssysteem, al zijn niet alle partijen daarover echt concreet. Komt het dichtst in de buurt: de PVDA. De partij pleit voor een groeipad dat de herfinanciering van het hoger onderwijs naar minstens twee procent van het bruto binnenlands product brengt. Bovendien wil ze het inschrijvingsgeld bevriezen op 835 euro en de indexering ervan schrappen.

Vlaams Belang wil dan weer dat er meer nadruk wordt gelegd op de zogenaamde output-financiering: de middelen die universiteiten ontvangen per afgeleverd diploma. Dat moet volgens de partij een impuls bieden aan een kortere studieduur.

'Het financieringssysteem drastisch herbedenken is niet evident', stelt hongeronderwijsjurist Dylan Couck. Er is volgens hem ook een verschil tussen het verdelingsmechanisme of het financieringsmodel herdenken enerzijds en de middelen verhogen anderzijds – politieke partijen lijken vooral op dat laatste te doelen.

'Er is geen enkele partij die concreet is over een wijziging van het systeem zelf, maar misschien is dat goed: het is een kwestie die een debat vraagt, en vooral goed doordacht moet gebeuren. De impact kan groot zijn en zal sowieso voor onrust zorgen', vindt Couck. Voor Vandorpe van VVS hoort de financiering van het hoger onderwijs in ieder geval 'prioriteit één' te zijn voor een volgende minister.

Sociale maatregelen

Veel programma's zetten in op sociale maatregelen voor studenten. Zo wil cd&v kortere wachtlijsten bij de psycholoog, een groter aanbod aan basiskoten en een creatieve omgang met de toegelaten woonvormen om het kottekort tegen te gaan. Daar zijn Groen, Vooruit en Open VLD ook voor te vinden.

PVDA wil zelfs een minimum van 80% aan basiskoten opleggen aan privé-ontwikkelaars van studentenhuysvesting. Vooruit wil dan weer vooral inzetten op een hervorming van studiebeursstelsel, zodat meer studenten aan een beurs kunnen.

Studievoortgang

Op PVDA na, pleit geen enkele partij voor een afzwakking in de studievoortgangmaatregelen. Wel opvallend: Open VLD wil komaf maken met de *numerus fixus* bij het toegangsexamen voor Geneeskunde en Tandheelkunde. In het huidige systeem mogen slechts een beperkt aantal studenten aan de opleiding beginnen, ook al zijn ze geslaagd voor het examen. De liberalen willen dat open-trekken: wie slaagt op het examen, mag beginnen aan de opleiding.

Dat standpunt is opvallend en nieuw, al nuanceert hogeronderwijsjurist Couck de praktische uitrol ervan: 'De vaststelling bij het huidige systeem, waarbij een vast aantal studenten doorgelaten wordt, is dat de bevoegde examencommissies de proef makkelijker en eerlijker kon maken.'

Bij het loslaten van de *numerus fixus* zou zo'n commissie de proef gewoon moeilijker maken om toch enkel de besten eruit te pikken, aldus Couck. In de praktijk zou de maatregel dus niet veel veranderen, behalve dat ze mogelijk een perceptie van meer eerlijkheid zou geven aan de studenten.

Ondertussen zijn de meeste partijen wel te vinden voor een uitbreiding van het aantal niet-bindende ijkingsstoetsen. Uit de verkiezingspeiling van Veto bleek dat 64,4% van de bevroegde studenten daar ook voor te vinden is.

De toon die N-VA Onderwijsminister Ben Weyts zette met de verstrenging van de studievoortgangmaatregelen afgelopen legislatuur, wordt zo te zien niet echt meer in vraag gesteld. De meeste partijen lijken op dat vlak elkaar dus wel te vinden. De PVDA daarentegen wil zowat alle studievoortgangmaatregelen afschaffen, en universiteiten verplichten tot meer begeleiding van studenten.

Nederlands

De verengelsing van het hoger onderwijs was een heet hangijzer afgelopen academiejaar. Het leverde al veel ellebogenwerk op tussen de Vlaamse regering enerzijds, en de Vlaamse universiteiten anderzijds, die graag ook Engelstalige opleidingen inrichten zonder Nederlandse tegenhanger.

De meeste partijen zijn voorstander van de huidige regelgeving, waarbij iedere Engelstalige opleiding een Nederlands alternatief moet hebben. Waar Vooruit dat bepleit omwille van sociale redenen, doen Vlaams Belang en N-VA dat vanuit cultureel oogpunt. Vlaams parlementslid voor Vlaams Belang Kristof Slagmulder is kritischer op buitenlands personeel. 'Wie hier komt werken, moet de moeite doen om de taal te leren.'

De vreemde eend in de bijt is Open VLD. Ze wil wel af van de strenge taalvereisten voor academisch personeel. 'Universiteiten gaan op zoek naar specifieke profielen om verder te professionaliseren', zegt directeur van de studiedienst Jimmy Koppen. 'In hun werkomgeving hebben zij het Nederlands niet zo hard nodig, maar ze moeten het volgens de huidige regels wel kunnen.' ☺

KASPER NOLLET EN PIETERJAN DOUCHY
BEELD: FREYA CARIS

VLAAMS BELANG

Inschrijvingsgeld linken aan maatschappelijke relevantie van opleiding.

"Cash-back" voor wie een studie tijdig afrondt.

Ontmanteling diversiteits- en inclusiebeleid aan universiteiten.

Een nieuw programmatiemodel dat verdeling van opleidingen regelt.

Nederlands als onderwijstaal bewaken.

Een herziening van het financieringsstelsel.

NVA
VOOR VLAANDEREN. VOOR WELVAART

GROEN

Lagere inkomsgrens voor studiebeurs.

Ingrijpen op de kotemarkt om basiskoten te voorzien.

Opkrikken financiering universiteiten.

Soepelere regels rond taal.

Flexibelere regels op de kotemarkt.

Geen *numerus fixus* bij toelatingsexamen geneeskunde.

open vld

Meer financiering voor aanpakken mentaal welzijn.

Beurzen hervormen: kijken naar het vermogen en meer evenredige beurzen.

VOORUIT ✨

Meer basiskoten.

Afschaffing toegangsexamens en ijkingsstoetsen.

Inschrijvingsgeld verlagen naar 825 euro.

Keuzevak 'leren leren' en pedagogische bureaus aan elke faculteit.

pvda

cd&v

Gegarandeerd aantal gratis psychologenbezoeken.

Creatief benutten van wooneenheden op kotemarkt.

Inzetten op microcredentials.

De ideale minister doet niet moeilijk

De volgende minister van Onderwijs staat voor enkele grote werven. Rigide taalregels en een manke financiering beroeren de debatten en baren de sector zorgen. De ideale kandidaat waarborgt de autonomie van de instellingen en zet in op een sterke overlegcultuur.

Welke eigenschappen heeft de ideale minister van Onderwijs? *Veto* bevroeg verschillende actoren uit het onderwijsveld en die wijzen vooral naar communicatieve vaardigheden. 'Een sterke overlegcultuur is ontzettend belangrijk', zegt Bernard Vanheusden, rector van de UHasselt. 'De minister moet op structurele basis het gesprek met ons durven aangaan.'

Daarvoor is domeinexpertise van belang, vindt onderwijsjurist Machteld Verbruggen. 'Het is belangrijk dat de minister zich omringt met mensen die specialist zijn in hun vak en bovendien de nodige praktische ervaring hebben. Veel onderwijsexperten hebben nog nooit voor de klas gestaan.'

'We hebben niet lang geleden gestreden voor de Nederlandse taal in het onderwijs, en nu verengelsen we zomaar'

Machteld Verbruggen, onderwijsjurist

In het hoger onderwijs leeft bovendien de gedachte dat er voldoende knowhow en expertise aanwezig is in de instellingen. Een goede minister moet hen dan ook vooral faciliteren en vertrouwen om de publieke middelen op een juiste manier aan te wenden. 'Iedereen heeft een eigen aanpak, maar we mogen fier zijn op de kwaliteit van ons hoger onderwijs', zegt Vanheusden.

Financiering op peil

Om die kwaliteit te behouden is de financiering van dat hoger onderwijs cruciaal de komende legislatuur. 'Onderwijsinstellingen zijn ondergefinancierd', zegt Herman Van Goethem, uitzwaaiend rector van de UAntwerpen. 'Als zich op dat vlak geen beleidswijziging voordoet, heeft het hoger onderwijs binnen tien jaar de staat van onze wegen. Daar worden putten opgevuld met lapmiddelen, waar je je banden op kapot rijdt.'

Studentenkoepel VVS vindt zelfs dat financiering debatthema nummer één moet zijn. 'In 2019

stond de vraag om meer financiering ook al in het memorandum van de Vlaamse universiteiten', zegt VVS-voorzitter Jef Vandorpe. 'Pas wanneer er middelen zijn, kan je beleid voeren dat inspeelt op de noden van studenten, bijvoorbeeld ook rond huisvesting.'

'Er moet meer ingezet worden op de concurrentiekracht van onze universiteiten'

Herman Van Goethem, rector UAntwerpen

Volgens Verbruggen knelt vooral het schoentje bij de middelen voor de hogescholen. 'Graduaten, waarbij iemand echt een beroep aanleert, zijn erg duur om te organiseren. Maar daar wordt geen rekening mee gehouden. De balans tussen de kost van een opleiding en de financiering, is zoek.'

Daarin valt Marc Vandewalle, voorzitter van de Vlaams Hogescholenraad (VLHORA) en directeur van de UCLL, haar bij. Hij wijst op het feit dat de financiering van universiteiten en hogescholen gelinkt is aan het aantal studenten dat ze aantrekken, maar ook aan hun marktaandeel. Dat leidt tot grote onderlinge concurrentie. 'Je zou als hogeschool niet verplicht moeten zijn om te blijven groeien om de nodige middelen te behouden. Dat werkt averechts voor de kwaliteit', vindt Vandewalle.

Daar zijn vooral de kleine instellingen de dupe van: 'Iedereen zou het positief vinden als er meer mensen zouden deelnemen aan het hoger onderwijs', zegt Vanheusden. 'Toch is er nu veel tegenkanting om de UHasselt te laten groeien, omdat dat nefast is voor de financiering van anderen. Dat protest is irrationeel, maar begrijpelijk gezien de huidige financieringsmechanismen niet worden nageleefd. Daardoor kunnen de middelen van instellingen alleen groeien ten koste van anderen.'

Taalspelletjes

Ook de zogenaamde 'verengelsing' van het hoger onderwijs zal een thema blijven waar de volgende minister zich over zal moeten buigen.

Huidig minister Ben Weyts (N-VA) nam in zijn ambtstermijn regelmatig de handschoen op voor het behoud van het Nederlands aan de universiteiten.

Volgens Verbruggen zou het een algemeen maatschappelijk doel moeten zijn om de wetenschapstaal en wetenschap in het taalgebied te ontwikkelen. 'We hebben niet lang geleden gestreden voor de Nederlandse taal in het onderwijs, en nu verengelsen we zomaar.' Ze is dan ook een voorstander van de verplichting tot een Nederlandstalig alternatief voor bachelors en masters en van taalvereisten voor academisch personeel.

Daar is Van Goethem het niet mee eens. 'De taalvereisten maken het moeilijk om hooggekwalificeerde professoren aan te trekken. Binnen de vijf jaar moet zo iemand voldoen aan die vereisten. Iedere rector heeft zo al goede profielen verplicht moeten laten vertrekken.'

Dat sluit volgens de rector van de UAntwerpen aan bij een overkoepelend probleem. 'Er moet meer ingezet worden op de concurrentiekracht van onze universiteiten. We moeten gemakkelijker buitenlandse academici kunnen aantrekken. Ook de lonen van onze professoren zijn te laag in vergelijking met het buitenland.'

Wie wordt de volgende minister?

Over een glazen bol beschikt *Veto* niet. Toch circuleren enkele namen van kandidaten voor de post van minister van Onderwijs. **Conner Rousseau** (Vooruit) zou zich opmaken voor de schoolbanken, maar ook partijgenoot **Caroline Gennez** wordt genoemd. De socialisten maken er geen geheim van dat ze de bevoegdheid van Onderwijs graag naar zich zouden toetrekken.

Koen Daniëls (N-VA) is in het onderwijsveld bekend om zijn dossierkennis, maar staat slechts derde op de kieslijst van zijn partij in Oost Vlaanderen. Aangezien de partij daar met Matthias Diependaele al een sterk kopstuk heeft voor een ministerpost lijkt Daniëls nog niet meteen warm te moeten lopen.

Op dit moment wordt het pluche bezet door partijgenoot **Ben Weyts**, maar weinigen geloven dat die zich mag opmaken voor een tweede bedrijf. Voor de Vlaamsnationalisten vormt het mandaat het uitgelezen strijdtoneel om hun taali-deologie gestalte te geven enerzijds, en in te zetten op Vlaamse excellentie anderzijds.

Of komt er toch nog een wit konijn uit een hoge hoed? Pedagoog **Dirk Van Damme** zou wel eens de verrassing kunnen worden, maar het onderwijsrapport van zijn Commissie der Wijzen leidde tot protest onder leerkrachten.

van Onderwijs over taal

PIETERJAN DOUCHY, KASPER NOLLET EN SIMON TIBO
BEELD: FREYA CARIS

Ranglijsten, dopen en Palestina

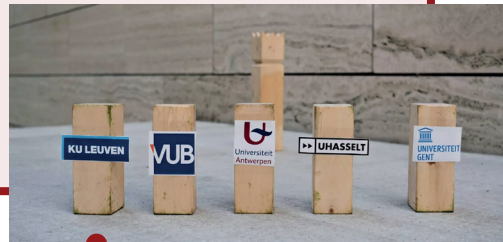
onafhankelijk studentenblad

Dit is **Veto**'s jaaroverzicht

RANGLIJST 1

Goed begonnen, half gewonnen. De KU Leuven start het academiejaar als enige Belgische universiteit in de top 100 van de THE ranglijst. Het verbaast dus niet dat uit heel de wereld studenten in Leuven willen studeren. Rector Luc Sels pleit bij de opening van het academiejaar dan ook voor **internationalisering** én meer geld. Ook 2000 actievoerders eisten begin oktober meer middelen voor het hoger onderwijs.

DOPEN 1

Ook in onze buurlanden heeft het woord 'doop', 'ontgroening' of 'bizutage' een negatieve connotatie gekregen. *Veto* onderzocht voor u deze **grensoverschrijdende dopen**.

RANGLIJST 3

De belangrijkste ranking voor de gewone student is niet die van de universiteiten, maar die van de nachtwinkels. De **nachtwinkel** op de Vismarkt krijgt van *Veto* vijf sterren.

POLITIEK 3

Naast een liveblog van de 24 urenloop, bracht *Veto* ook live verslag uit van het **Groot Kopstukkendebat** van Politika. In dit verkiezingsjaar kregen ook de debatten georganiseerd door VRG, LVSV en Minos uitgebreide verslagen. De **twitterbeef** met Maurits Vande Reyde (Open VLD) kreeg *Veto* er gratis bij.

RANGLIJST 5

Alma is altijd voer (*pun intended*) voor studentennieuws. Naast berichten over prijsstijgingen, maaltijdrecensies op youtube en een factcheck over de grootte van de porties, konden we als eerste melden dat Alma 2 weer frietjes serveert na zeven jaar. Straks komt er nog volk naar Alma 2!

Dopen 2

Dat dopen gruwelijke gevolgen kunnen hebben, weet de Leuvense student ondertussen. Na het proces-Reuzegom publiceert de **vader van Sanda Dia** een boek over het verlies van zijn zoon. *Veto* zat vooraan bij de boekvoorstelling.

RANGLIJST 4

De recensenten van *Veto* hebben uren voor u doorgebracht in cultuurhuizen. Onder meer Brihang, Coely en Jikke passeerden de musicale revue. Ook penden we over tentoonstellingen, films en het **interfacultair Theaterfestival**. Misschien cureren we volgend jaar een expositie met de werken van alle kunstige proffen die de KU Leuven rijk is?

28 september 2023

15 oktober 2023

28 oktober 2023

12 november 2023

13 november 2023

27 november 2023

11 december 2023

15 februari 2024

28 februari 2024

4 maart 2024

5 maart 2024

12 april 2024

21 april 2024

13 mei 2024

RANGLIJST 2

Naar jaarlijkse traditie zorgde *Veto* ook dit academiejaar voor een liveblog tijdens de **24 urenloop**. Apolloon prijkt voor de vijfde keer op rij op de eerste plaats van de ranglijst. Indrukwekkend. Minstens even indrukwekkend is de prestatie van student Max Pollet, hij loopte 201 rondjes, goed voor zo'n 100 kilometer. Daarmee breekt hij het record dat tot dit jaar op 170 rondjes stond.

PALESTINA 1

De samenwerking van de KU Leuven met **Israëlische partners** oogst veel kritiek. De universiteiten die *Veto* onderzocht, houden hun sterke associaties met het leger en het militair-industrieel complex in Israël niet verborgen. Door het jaar heen groeit de oproep voor een academische boycot.

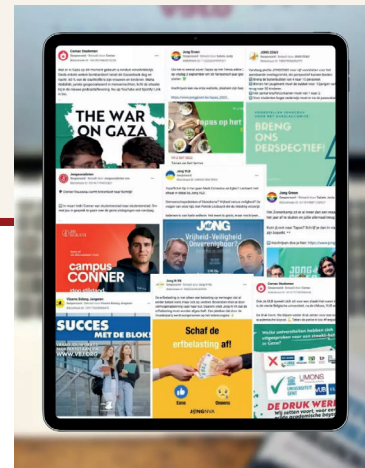

POLITIEK 1

Voor minister **Tinne Van der Straeten** (Groen) wordt geen enkel klimaatbeleid succesvol zonder de zweep van jongeren. Al moeten ze wel opletten: 'Sociale media bieden jongeren een enorm eenzijdig beeld op de wereld.'

POLITIEK 2

Dat jongeren gevoelig zijn voor informatie op sociale media, weten ze bij de jongerenpartijen duidelijk ook. Zij zetten massaal in op online advertenties, zo leerde onderzoek van *Veto*. Comac, de studentenafdeling van de PVDA, steekt er bovendien met maar liefst 100.000 euro aan **advertentie-uitgaven** sinds 2019.

POLITIEK 4

De NSV! Leuven nodigt Dries Van Langenhove uit in lokalen van de KU Leuven. Daar spreek die niet over regeneratieve landbouw, maar geeft hij een racistisch extreemrechts discours. Het gevolg: de **NSV!** verliest toegang tot de gebouwen van de universiteit en verliest haar erkenning als vereniging van zowel LOKO als van stad Leuven.

HIEP HIEP!

Veto viert haar **vijftigste verjaardag** met een speciale feesteditie in krantvorm. In de universiteitsbibliotheek kon bovendien een *Veto*-tentoonstelling bezocht worden.

Dopen 3

Artificiële intelligentie is niet meer weg te denken van de unief. De UGent staat het gebruik van AI voor masterproeven toe en zelfs Acco hield een eigen samenvattingstool boven het doopvont.

PALESTINA 2

Na stiltemomenten, sit-ins, het bekladden van campussen en een hongerstaking bereikt het studentenprotest voor **Gaza** een nieuw hoogtepunt. De Valk wordt sinds 13 mei bezet door een honderdtal studenten.

SIMON STERCK

'16+ kan meer zijn dan een alcoholgrens'

Toen duizenden zestienjarigen in 2019 spijbel-den voor het klimaat, werd dat niet door iedere volwassene goed onthaald. Is stemmen voor het Europees niveau in juni 2024 dan een beter alternatief om hun toekomst mee vorm te geven? Voor veel achttienplussers leidt dat idee opnieuw tot veel uitroeptekens. Pubers zouden te weinig van politiek weten en impulsieve keuzes maken. Ste-venen we dan af op onberedeneerde stemmen? Niet zozeer.

Onwetendheid kun je verhelpen. Daar ligt een verantwoordelijkheid voor leerkrachten en ou-ders. Zij kunnen ervoor zorgen dat zestienjarigen tijdig en voldoende geïnformeerd worden over hun politieke verantwoordelijkheid. Er is bijvoor-beeld veel geloof in het leren van een vreemde taal op vroege leeftijd: hoe vroeger kinderen met een taal bezig zijn, hoe makkelijker ze die onder de knie zullen krijgen. Waarom proberen we dat ook niet met politiek? Zestien jaar wordt zo een haalbare grens om jongeren een zeker politiek in-zicht bij te brengen en dus te laten stemmen.

Impulsief gedrag is dan weer een imago dat juist voortkomt uit het feit dat zestienjarigen tot voor kort niet aan het meer serieuze medium van de verkiezingen mochten meedoen. Ze kunnen zich meestal enkel uiten op vlak van andere alter-natieve wegen, die dan vaak als impulsief of onge-nuanceerd worden bestempeld.

Dat blijkt bijvoorbeeld uit het liken en delen van een video van pakweg Acid. Jongeren kunnen de maatschappij niet veranderen door een stem uit te brengen, dus wordt een Youtube-fenomeen – die de vraagtekens en uitroeptekens onder de jeugd aankaart – de weg om het beleid te bereiken. Wil je als volwassene minder controverser vanuit de sociale media? Dan is het juist een goed idee om Acid-abonnees toe te laten tot de stembokjes.

Een zestienjarige laten stemmen biedt dus mooie kansen, maar niet zonder de nodige moei-te. Een tegemoetkoming vanuit volwassen hoek is nodig om het stemmen op jonge leeftijd zinvol te maken. Een pintje wordt onder de neus geduwd vanaf er zestien kaarsen op de taart staan: een po-litieke stem zal de kater er niet erger op maken.

JASPER DE WAUWER
is derde bachelorstudent
Geschiedenis

TEGENSPRAAK

'Zestienjarigen laten stemmen?'

Eerst een volgroeide hersenkwab graag'

BENJAMIN LORENT
is tweede bachelorstudent
Wijsbegeerte

Jongeren mogen niet stemmen vanaf zestien jaar bij de Europese verkiezingen. De verantwoor-delijkheden die jongeren vanaf zestien jaar krij-gen – op nationaal niveau – zijn verwaarloosbaar. Die groep mag niet met de auto rijden, mag nog geen sterke drank drinken, bovendien begint ze nog maar net met roken en hun bankrekeningen te beheren.

Die regels zijn niet ingevoerd zonder reden. Het menselijk brein is namelijk nog niet voldoende ontwikkeld op deze leeftijd om goed overwogen beslissingen te kunnen maken. Doordat de pre-frontale kwab onvoldoende ontwikkeld is – en die is doorgaans pas volledig ontwikkeld op 24 jaar – zijn deze jongeren significant gevoeliger voor groepsdruk en beloningen op de korte termijn.

Omwille van hun jonge leeftijd zijn ze niet al-tijd in staat de gevolgen van hun handelingen adequaat in te schatten. Dat alles draagt bij tot een vergroot risico op impulsief gedrag en een beperkt vermogen om zichzelf en de situatie van op een afstand te overzien – ook wel metacognitie genoemd.

Als we die zaken in acht nemen, waarom zou-

den we deze leeftijdsgroep dan wel een stem in de Europese verkiezingen toevertrouwen? Onder-tussen beheren ze nog niet eens het eigen geld op hun bankrekening, noch mogen ze beslissen om pakweg te roken.

Hedendaagse studies tonen aan dat de meest gepolariseerde groep in onze samenleving de jon-geren zijn, onder meer het gevolg van sociale me-dia. Hen verplichten om te stemmen zou kunnen leiden tot een toename van extreme standpunten, wat de bredere bevolking geen goed zou doen.

Hoewel de prefrontale kwab pas op vierentwin-tig jaar volgroeid is, is het belangrijk dat jongeren vanaf achttien wel mogen stemmen. Zij zijn op die leeftijd wettelijk volwassen, en de beslissingen die hogerop worden gemaakt, hebben bijgevolg rechtstreeks invloed op hun leven.

Het is van groot belang om naar de jongeren te luisteren, maar dat moet niet gebeuren op het niveau waar de werkelijke beslissingen worden genomen. Dat zou eerder moeten plaatsvinden in een leeromgeving waar een breed spectrum aan perspectieven wordt aangeboden en de nodige nuanceringsen worden gelegd.

Veto

onafhankelijk studentenblad

Alexander Loengarov
Andrea Van der Velden
Alice Houvenaghel
Aline Demares
Anke Neys
Anke Vangenechten
Anna Claes
Anne Mijnbeek
Anouck Reynders
Anouk Bries
Anouk de Velder
Astrid Dewaele
Bavo Nys
Benedicte Li
Benjamin Lorent
Bo Schurmans
Catalina Loete
Célia Delandmeter
Celine Verellen
Cleo Croonenberghs
Dahlia Deweer
Davien Planckaert
Elias Fret
Elien Vandermeersch
Elisabeth Ooghe
Elise Renckens
Emilia Van Droogenbroeck
Emilie de la Motte
Emma Nollet
Eva Coppens
Felicitee Bimina
Femke Beutels
Femke Van Crombrugge
Fien Bostijn
Fien Pauwels

Freya Caris
Geert Vanden Wijngaert
Gilles Dekelver
Hanna Dernau
Hanne Lavigne
Heike Ostijn
Ine Van Parys
Isabela Rigolin Torres
Jakob Wauters
Janosh Huysse
Jasmien Van de Beek
Jasper de Wauwer
Jasper Greeve Somers
Jasper Snoeys
Jean-Pierre Caris
Jeremy Weyenbergh
Jesse Bruggemans
Joanna Wils
Joke Gerits
Jorre Wyffels
Julia Adrian
Julie Knops-Gerrits
Kasper Nollet
Kato Redant
Kimberly Vrancken
Kina Nys
Lara Turgut
Laura Van Cutsem

Lena de Wolf
Lennert Janssens
Lien De Munter
Lieselotte Eens
Lise Ackermans
Lizzy Vercaempst
Luc Vanheerentals
Lukas Neven
Luna Lenaerts
Margot Baelemans
Margot Liekens
Margot Vandenbroucke
Marie Braam
Marie Coppens
Marie Gilis
Marie Wagemans
Martha Sterckx
Maud Reekmans
Max De Schutter
Max Willems
Medha Sankar
Michiel Leen
Miette
Mira Caris
Mirka Rozenski
Noah Put
Noëlle Habraken
Pallieter Ory

Paul Diallo
Pieterjan Douchy
Querelle Vandenhoeck
Radin Agheli
Robin Geukens
Robine Verschueren
Rutger Ballet
Rutger Hermans
Sabine Mosman
Sarah Van den Borren
Shira Christoffels
Sigrid Justens
Simeon Duwel
Simon Sterck
Simon Tibo
Sousanna Zacharian
Stef Janssens
Stien Alen
Sydney Oe

Tara Badea
Thomas Maes
Thor Deyaert
Tine Deleu
Trees Vanhoutte
Vincent de Vocht
Willem Langens
Witser Laurysen
Wolf France
Wyome De Cleer
Xhoana Memçaj
Yaman Yilmaz
Yanthe Penne
Zaura Van Eeckert

Bedankt aan iedereen die dit jaar
heeft meegewerkt aan Veto!

'TikTok? Natuurlijk is dat geen bedreiging voor popmuziek'

In 'Kunstige Proffen' zoekt *Veto* professoren op die buiten hun vakgebied de tijd vinden om creatief bezig te zijn. Musicoloog én componist Jeroen D'hoë sluit de reeks af en deelt zijn uniek perspectief op popmuziek.

eigen zeggen open. 'Daar zaten ze toch enkele decennia vóór op Europa.'

'In heel de Angelsaksische wereld waren ze een stuk progressiever. De New York Philharmonic werkte bijvoorbeeld ook samen met artiesten als Elvis Costello — in Europa toen compleet ondenkbaar', lacht hij.

'De AI-simulatie van Beethoven vond ik allerm minst bevredigend'

'Studenten schreven bij ons hun thesis bijna uitsluitend over klassieke componisten of klassieke topics, toen ik destijds Musicologie studeerde. Dat ik mijn masterproef over Kurt Weill mocht schrijven, een klassieke componist die de brug sloeg met musicals, was voor mij een buitenkans.'

Avant-garde

Dat D'hoë het mechanisme achter een popsong zo helder kan uitleggen, ligt natuurlijk ook aan het feit dat hij evenveel componist is, als musicoloog. Hoewel D'hoë al verschillende prestigieuze prijzen won voor zijn componeerwerk, ziet hij het als zijn missie om niet vanuit een ivoren muzikale toren te componeren. 'Ik ben geen avant-gardist. Als je mijn muziek hoort, hoor je duidelijk dat het muziek "van nu" is.'

Zelf beschrijft hij zich als hedendaags-klassiek componist, geïnspireerd door de traditie. 'Zo combineer ik bijvoorbeeld melodische en harmonische elementen, geïnspireerd door de (neo-)romantische klassieke muziek, waaruit ik vaak mijn inspiratie put, met eigentijdse *soundscapes*, om het geheel hedendaags, verstaanbaar én toegankelijk te maken.'

Popmuziek als bedreigde diersoort

Als componist is D'hoë niet ongerust over de

gevolgen van artificiële intelligentie. 'Of AI ooit succesvol zal zijn in de muziek? Daar is geen afdoend antwoord op. De AI-simulatie van Beethoven vond ik allerm minst bevredigend. Zeker, AI maakt een verdienstelijke stijloefening, maar de urgentie en originaliteit van Beethoven, kan het niet genereren. AI kan in de context van onderzoek misschien handig zijn als *sparring partner*, maar ook niet meer dan dat. Als componist zal ik AI alleszins nooit gebruiken.'

'TikTok zet de popmuziek juist op scherp'

Zijn perspectief als klassiek geschoold componist combineerde D'hoë met zijn positie als 'popprof' — een roepnaam bedacht door *De Standaard* — in het boek *Masters of pop*. Daarin maakt hij een doorsnede van 150 jaar popmuziek, aan de hand van tien cruciale popalbums: van The Beatles tot Lauryn Hill.

Wanneer hij echter naar de toekomst kijkt, denkt D'hoë niet dat AI een gevaar is voor de toekomst van de popmuziek. Het is geen geheim meer dat platenmaatschappijen aan hun artiesten vragen om het refrein zo vroeg mogelijk in de song te steken, zodat er niet te snel weggeswipt wordt.

'Maar ik denk dat dat de popmuziek juist op scherp stelt: artiesten moeten nu maximaal inzetten op de herkenbaarheid van hun liedje. Als een liedje versneld wordt afgespeeld of ingekort wordt is dat ook geen ramp, want uiteindelijk is er nog steeds de originele versie. Ik vind dat een heel natuurlijke ontwikkeling. Elke nieuwe technologie creëert weer nieuwe muzikale vibes die interessant zijn om te bestuderen.' ☺

Masters of Pop is verschenen bij Lannoo.

ELIAS FRET
BEELD: ROBIN GEUKENS

'Op dit moment heb ik een ideaal evenwicht gevonden tussen onderzoek en muziekpraktijk', stelt Jeroen D'hoë vast, componist en professor Musicologie aan de KU Leuven en aan LUCA Muziek. 'Dat ik als componist creatief kan zijn, mét academische omkadering, ervaar ik als een enorm cadeau.'

Jeroen D'hoë wist als achttienjarige heel goed dat hij componist wilde worden, maar toch besloot hij om Musicologie te gaan studeren aan de KU Leuven. 'Er zijn genoeg componisten die denken het warm water weer eens uitgevonden te hebben, en dat vaak niet door hebben. Dat wou ik vermijden, door aan de universiteit een zo interessant mogelijk referentiekader te ontwikkelen om te gebruiken in mijn composities — de Musicologie.'

Raderwerken

D'hoë vond het interessant om de raderwerkjes achter muziek te ontdekken, en deelt die sinds enkele jaren als professor ook met zijn studenten. 'Het is fantastisch dat ik mijn studenten kan leren kennismaken met de mechanismen achter de muziek, zelfs bij een simpel popnummer.' In 2019 introduceerde de KU Leuven immers op specifieke vraag van de studenten het vak 'popmuziek', gedoceerd door Jeroen D'hoë, een primeur in Vlaanderen.

'Popmuziek als onderzoekstopic was onder musicologen lang controversieel'

'Voor een lange tijd was popmuziek als onderzoekstopic onder musicologen controversieel. Europa liep op dat vlak enkele decennia achter op de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk.' Toen D'hoë doctoreerde aan de prestigieuze Juilliard School in New York, gingen zijn ogen naar

Ze zijn zo snel vervlogen, de weken der semesters. Wanneer de blokverveling toeslaat en je merkt dat je alleen nog maar uit je raam kunt (cul)turen, is het maar beter om je hoofd met de schone kunsten te vullen. Ten laatsteen male dit jaar bieden we je daarom weer zes culturele aangelegenheden.

Slotavond IFTf - Grote Aula Dinsdag 21 mei, 19u30

Veto recenseerde de afgelopen weken de toneelstukken van alle deelnemende kringen, maar het summum van het Interfacultair Theaterfestival (IFTf) is ongetwijfeld de slotavond, waar de jury de meest ongelooflijke voorstellingen de hemel in zal prijzen. Als je naar een IFTf-voorstelling bent geweest, is dit een mooie kans om nog eens volledig ondergedompeld te worden in de theatersfeer.

Gratis

Lara Barsacq: *Ida Don't Cry Me Love* - STUK Soetezaal Donderdag 23 mei, 20u

Een eeuw na de legendarische performances van de grandioze danseres en feminist Ida Rubinstein, viert Lara Barsacq en twee dansers haar nagedachtenis. Een lofzang aan poëzie en dans, aan de durvers, aan dans als modus van zelf(her)uitvinding en bovendien een fascinerend feministisch manifest.

Prijs: 24 euro, cultuurkaart 20 euro

Willem Ardui - Het Depot Vrijdag 24 mei, 20u

De zanger/producer van Blackwave heeft – eindelijk! – een soloalbum uitgebracht. In contrast met de energieke knallers die Blackwave brengt is *Oevers* veeleer ingetogen en emotioneel. Een reflectie van de ziel, zo je wilt.

Prijs: 14 euro

Theater Malpertuis: Varkensstal - OPEK
Zaterdag 25 mei, 20u

Op basis van *Porcile*, de gelauwerde tekst van de al even gelauwerde Italiaanse dichter en cineast Pier Paolo Pasolini, brengt Theater Malpertuis het verhaal van Julian. Hij is jong, net volwassen, en verzet zich als geen ander tegen de gevestigde orde. Maar hoe lang kun je een dwarsligger zijn?

Prijs volgens het pay what you can-principe:
10 - 16 - 20 - 22 - 25 euro

Voorrang van Links: De tafel van Hannah Arendt - STUK Auditorium
Woensdag 29 mei, 20u

Filosoof Hannah Arendt vond dat de publieke ruimte zou moeten verhinderen dat we 'over elkaar heen struikelen'. Vanuit de invalshoek van het willen cultiveren van een open debat organiseert Voorrang van Links, een denkgroep opgericht door Mohammed Ridouani, een gespreksavond over polarisatie, verbinding en middenveldorganisaties.

Gratis

STUK - EINDFEEST
vr 31 mei, 19u

Als je jezelf na een weekje blokwerk wilt belonen met een minifestival in het midden van de stad ben je bij STUK's jaarlijkse eindfeest op 31 mei. Alles van een barbecue en een schlagerparade tot filmvertoningen en twee concerten, in en rond het binnenplein van het kunstencentrum. ☺

Prijs: 15 euro, 11 euro

SIMEON DUWEL

BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

PORTRET ACROBATIE

'Bij ons komen er geen wilde dieren tevoorschijn'

Circus kan pompeus en opzichtig zijn, maar acrobatiegezelschap DYNE is dat bewust niet. 'Het is net interessant om circusartiesten als gewone mensen te tonen.'

Wanneer we aankomen op de *koer* van het Sint-Pieterscollege in hartje Leuven, hebben de verschillende jongeren hun scène al afgebakend met oude sneakers, een verwijzing naar het feit dat de acrobaten zonder matten, en op sneakers bewegen.

'Soms vraagt een tante op een familiefeest weleens of ik een acrobatisch trucje wil doen, maar zo werkt het niet'

Binnen die scène zullen de dansers van DYNE, een groep getalenteerde jongeren van Cirkus in Beweging, tijdens het Leuvense circusfestival CIRKL hun laatste voorstelling brengen, voordat de groep zich binnenkort ontbindt.

Affie

Bij circus wordt er misschien gedacht aan een kleurrijke tent met besnorde presentator en adembenemende oefeningen. Bij DYNE staat echter kwetsbaarheid en menselijkheid centraal. 'Bij ons zal je geen clowns of wilde dieren zien', lacht Ella, een van de veertien jongeren aangesloten bij DYNE.

'Mijn vriendinnen denken bij circus vaak aan dat typische clichébeeld, maar bij DYNE maken we hedendaags circus. Met veel meer direct menselijk contact', vertelt Ella.

Artistieke sport

De groep van veertien jonge 'partneracrobaten' van DYNE, zoals ze zichzelf beschrijven, worden vakkundig begeleid door choreografe Hanna Mampuys. 'Partneracrobatie is een vorm van acrobatie, maar dan met minstens twee mensen', vertelt Mampuys. 'Je kan het vergelijken met acrogym. We doen dan misschien iets minder zotte trucjes... Maar we zijn wél creatiever dan gymnasten', vult Ella aan. 'Er is meer vrijheid in onze

voorstellingen.'

Bij DYNE staat elke voorstelling in het teken van "dragen", en "gedragen worden", zegt Affie, student animatiefilm aan LUCA. 'Ik vind het leuk om zowel beide te doen. Daarom zijn voor mij de

mooiste momenten ook wanneer er geen acrobatische sprong wordt gedaan, maar net de momenten ervoor. Wanneer je elkaar in de ogen kijkt, en samen in eenzelfde *state of mind* verkeert.'

(Boven)menselijk

'Dat zijn ook de momenten die ik steeds probeer extra zichtbaar te maken in mijn voorstelling', vertelt Mampuys. 'Circusartiesten worden vaak gezien als bovenmenselijke wezens: zij kunnen nu eenmaal spectaculaire dingen presteren, die niemand anders kan. Maar ik vind het juist interessant om hen als gewone mensen te portretteren in mijn choreografieën.'

'Omwille van DYNE zijn velen ook aan circus blijven doen'

'Het is mooier om naar artiesten te kijken die voor elkaar zorgen en elkaar aanraken, dan naar artiesten die enkele trucs uitvoeren', aldus Mampuys. 'Cool, denk ik dan, maar dat kan ik ook op tv zien.' Belangrijk daarbij is de kledijkeuze van het circusgezelschap. Op het eerste gezicht lijken de outfits van de verschillende artiesten misschien niet echt speciaal te zijn, maar juist daarin schuilt hun sterkte.

'Doe kleren aan waarin je je comfortabel voelt, wordt er ons steeds gezegd', benadrukt Affie. 'Wij hebben geen strikte dresscode, maar dat maakt onze voorstellingen juist menselijker. Je moet niet in een bepaalde rol kruipen: je mag gewoon jezelf zijn. Opgelegde kostuums zijn uit den boze.'

'Soms vraagt een tante op een familiefeest wel eens of ik een acrobatisch trucje wil doen, maar zo

werkt het niet', gaat Affie verder. 'Ik heb de anderen nodig om te tonen wat ik kan.'

'In onze voorstellingen draait het net niet om het "trucje"', vult Zacharias, student bio-ingenieurswetenschappen aan. 'Het gaat om veel meer. In de gymnastiek train je steeds op de volgende techniek, maar in onze artistieke variant van de sport proberen we die bewegingen samen te brengen in één geheel.'

Oppedoekt

Vorige week speelde DYNE haar laatste voorstelling, waarna de groep acrobaten zichzelf opdoekte. Zoek daarbij niet naar een ingewikkelde reden, maar niet geheel toevallig een heel menselijke. 'We wilden stoppen op een hoogtepunt', legt Mampuys uit. 'We hebben twee voorstellingen gemaakt, en daar telkens twee jaar mee getoerd. Dat is vrij intensief.'

Voor Mampuys, die al met verschillende professionele acrobaten werkte, is het een emotioneel afscheid. 'Elke groep is anders, maar projecten als deze – niemand wordt betaald, en iedereen doet mee uit goesting – zijn eigenlijk waardevoller. Het draait immers om samen willen zijn, en werken.'

'Omwille van DYNE zijn velen ook aan circus blijven doen', vertelt Ella. 'Voor ons is het de afsluiting van een hoofdstuk.' ☺

Ella

ELIAS FRET

BEELD: SARAH VANHEUVERWIJN

Afgestudeerd in de Zorg? Welkom bij Korian!

Ben je pas afgestudeerd en op zoek naar een **eerste boeiende job?** Heb je bovendien een hart voor **ouderenzorg?** Dan ben je meer dan welkom in één van onze woonzorgcentra of in de thuiszorg bij jou in de buurt.

Waarom kiezen voor Korian?

- Je komt terecht in een fijn team dat je begeleidt in je **onboarding**.
- We investeren in jou! Bij ons krijg je de kans om te groeien. Je mag tal van opleidingen volgen zodat jij je verder kan **ontplooiën**.
- Onmiddellijk één jaar anciënniteit en een **volwaardige vakantie**.
- Extra **premie** na 6 maanden en na 12 maanden in dienst.
- Je mag alvast starten, ook al ben je nog niet volledig afgestudeerd. (met een opschortende voorwaarde tot het behalen van het diploma)

Interesse?
Aarzel niet en scan de QR code! Solliciteer vandaag nog via korianjobs.be

NAVRAAG

ALEXANDER DE CROO

'We mogen van België geen politiek laboratorium maken'

Premier De Croo (Open Vld) ontpopte zich tot de regeringsleider die een allegaartje aan partijen wist te vormen en samen te houden, en dat in tijden van crisis. Toch legde die federale regering in veel gevallen een brokken-parcours af. 'We zijn nog geen volwassen federaal land.'

Tijdens ons gesprek met Eerste Minister Alexander De Croo (Open Vld) vond er een vreedevolle protestactie plaats bij het treinstation Brussel-Centraal. De massa voerde actie voor een staakt-het-vuren in Gaza. In vogelvlucht ligt de Wetstraat 16 niet ver van het stationsplein, maar de leuzen raakten niet tot bij de Belgische eerste minister.

Wanneer we De Croo vroegen naar zijn mening over dat conflict, schuifde hij. Het lijkt dat ook hij niet zeker is of België aan de juiste kant van de geschiedenis staat: als regeringsleider neemt hij in Europa een ongewoon progressief standpunt in

'Wij zijn een federaal land in zijn puberteit: we denken onterecht dat we het allemaal weten'

binnen de kwestie.

En zo zijn er meer zaken waarin de liberale premier het finaal oordeel van de kiezer zal moeten krijgen. Was Vivaldi vier seizoenen in één dag, of de welklinkende concertcyclus die ze hoorde te zijn? In de vergulde vergaderzaal van de Wetstraat 16 deden we de oefening.

Binnenkort trekken meer dan 500.000 first time voters naar de stembus. Welk verkoopargument heeft het liberalisme vandaag de dag voor jongeren?

Alexander De Croo: 'Onze partij benadrukt de persoonlijke vrijheid, die momenteel onder druk staat. Enkele jaren geleden gingen we er nochtans van uit dat België koploper was op vlak van vrijheden. Ondertussen is Vlaanderen een regio gewor-

den waar er door overdreven regelgeving weinig mag en veel moet. Daar moeten we ons vragen bij stellen.'

'Wanneer extreemrechts aan de macht komt, zullen diezelfde vrijheden – die jongeren nauw aan het hart liggen – nog feller worden aangeschroefd: het recht om de personen graag te zien die je graag wil zien, de discussie over baas in eigen buik, het recht op euthanasie...'

'Evenals economische vrijheid: waarom zouden wij bepalen hoeveel uren een student maximaal mag werken? We hebben dat aantal reeds fors opgetrokken van 450 naar 600 uren, maar ik kom nog al te vaak studenten tegen die zeggen: "Ik werk graag, waarom belet u me dat te doen?" of "Ik werk om mijn studies te betalen."'

Dienen we het onderwijs dan niet juist toegankelijker te maken als studenten zeshonderd uur moeten werken om hun studies te kunnen betalen?

'Ons onderwijs is al zeer toegankelijk vergeleken met de rest van Europa. Er zijn maar weinig landen waar het inschrijvingsgeld zo beperkt is, of waar je zomaar aan een opleiding kan beginnen, zonder toelatingsproef.'

Nu artikel 195 van de Grondwet voor herziening vatbaar is verklaard, komt een staats-hervorming dichterbij. Hoe ziet het ideale België er voor u uit?

'Ik geloof dat een sterker België een goede zaak is voor iedereen. De staats-hervormingsdiscussie is een pure splitsingsdiscussie geworden. Ik heb de indruk dat sommigen liever een arm, onafhankelijk Vlaanderen hebben dan een sterk, welvarend België. Hebben wij echt *goesting* om een politiek laboratorium te worden?'

'We moeten een volwassen federaal land worden en dat zijn we vandaag niet. Wij zijn een federaal land in zijn puberteit: we denken dat we het weten, maar eigenlijk weten we het nog niet helemaal.'

'Met artikel 195 willen we de deelstaten meer autonomie geven, maar evenzeer inzetten op een sterke federale overheid. Daarbovenop willen we enkele vrijheden in de grondwet verankeren, zoals het recht op abortus en de halebirechten. Tien jaar geleden hadden we nooit gedacht over die onderwerpen nog debat te moeten voeren, maar hoe het er nu uitziet, zullen we er zelfs voor moeten strijden.'

Jullie partij staat voor democratie, voor de wil van het volk. Is er bijgevolg plaats voor het cordon sanitaire, in een democratisch België?

'De discussie gaat vaak over "wie". Voor mij gaat de discussie over "wat". Wat wil de volgende regering doen? Ik vorm geen regering met een partij die de basisrechten wil teniet doen, waar een aantal van hun leden financiële banden heeft met China enzovoort... Er zijn genoeg inhoudelijke redenen om het cordon sanitaire in stand te hou-

'De extremen zijn blabla-partijen'

den.'

'De komende weken is het aan elke partij om hun kaarten op tafel te leggen en hun aanpak uit de doeken te doen. Elke analist zegt dat de plannen van het Vlaams Belang luchtkastelen zijn, totaal onrealistisch. De extremen zijn *blabla*-partijen. Veel grote woorden, veel vingerknip-oplossingen, terwijl de vraag vooral is hoe je het gaat aanpakken en realiseren.'

Vivaldi: een hervormingsregering of crisis-regering?

'De regering is gevormd om COVID-19 aan te pakken. En dat hebben we, naar mijn mening, relatief goed gedaan.'

'De Wever en Magnette probeerden het confederalisme uit te leggen, terwijl onze ziekenhuizen onderuit gingen'

'Deze regering moest nooit de grote hervormingsregering worden. Wij hebben de regering gevormd omdat Bart De Wever en Paul Magnette druk bezig waren met discussiëren over de staatsstructuur, terwijl COVID-19 vlak voor onze neus stond. Zij probeerden het confederalisme uit te leggen, terwijl onze ziekenhuizen onderuit gingen.'

'Daarnaast hebben we een aantal hervormingen gedaan, bovenop het oorspronkelijke programma van deze regering. We hebben een stevig energiebeleid uitgevoerd, de flexijobs fors uitgebreid... En dat in volle crisis. Dat heeft geen enkele regering ons de voorbije decennia voor gedaan.'

De komende regeringen zullen moeten besparen. Volgens het Planbureau haalt Open Vld in haar programma het geld bij de zwakkeren in de samenleving. Mensen met een lager inkomen gaan erop achteruit.

'Teder Europees land beperkt de werkloosheid in de tijd. We halen het geld niet bij de zwakkeren,

we vragen louter dat iedereen evenzeer bijdraagt aan de maatschappij. Naast Denemarken en Nederland behoren we trouwens tot de top drie landen waar het minste ongelijkheid heerst.'

Waarom zouden we nog op Open Vld moeten stemmen als N-VA de beste besparingsoplossing maakt – met liberale accenten?

'De N-VA heeft inderdaad een programma waarin heel fors wordt gesneden in sociale zekerheid. Ons programma daarentegen is er een waar we de nadruk leggen op hervormingen die kunnen helpen om mensen aan de slag te krijgen. Het Planbureau bekijkt daarvan de opbrengst niet.'

We hebben het nog niet over klimaat gehad. Nochtans is dat voor studenten hét belangrijkste verkiezings Thema, zo blijkt uit onze grote peiling. Hoe kijkt Open Vld naar klimaat?

'We hebben belangrijke stappen gezet en zijn de eerste regering geweest met een samenhangend energiebeleid. Dat was een combinatie van twee zaken: enerzijds een forse uitbreiding van de windmolens op zee – ondertussen al een belangrijk exportproduct – en anderzijds kernenergie.'

'Overheden zijn niet goed in innoveren'

'De combinatie van die twee is de juiste. Het zijn energieën met quasi geen uitstoot en veel minder afhankelijkheid van het buitenland. Bovendien hebben we die energie in eigen handen. Het is om die reden dat we voor de helft eigenaars wilden

zijn van onze kerncentrales in de deal met Engie.'

'Staan we vandaag met Europa waar we moeten staan om de klimaatdoelstellingen te halen? Neen, maar je ziet een aantal zaken snel evolueren. Zonnepanelen, windmolens en elektrische wagens gaan sneller dan verwacht. Dat is een goede zaak, want de voorbije decennia kregen we de uitstoot daardoor al fors naar beneden.'

Is dat een pleidooi voor strengere Europese regelgeving? U verklaarde onlangs nochtans dat we 'niet overstag' mogen gaan wat Europese klimaatregels betreft.

'Dat CO₂-uitstoot de belangrijkste prioriteit is, stel ik niet in vraag. Ik wil wel oog hebben voor de manier waarop onze burgers en bedrijven dat al dan niet zullen aankunnen. Hoe gaan we het voor elkaar krijgen? Dat is de essentiële vraag.'

'Het is nu aan de kiezer om te oordelen, en aan mij om dat te accepteren'

'Ten aanzien van de landbouwers gaat het trouwens niet over uitstoot. De landbouwers hebben andere problemen. Ten eerste staat de ruimte om aan landbouw te doen onder druk. Ten tweede de administratieve lasten.'

'Met die twee problemen worstelen alle ondernemers in België. Vlaanderen is dichtbevolkt, de administratieve lasten en regelgevingen vormen een drempel. Er is een fundamenteel wantrouwen in ondernemers binnen onze overheden geslopen. De landbouw was de kanarie in de koolmijn. Ondernemers in Vlaanderen zitten vandaag in een omgeving waarin ze worden beperkt.'

Vindt u de Europese Commissie te groen?

'De Commissie is zeker niet te ver gegaan in de vooropgestelde doelstellingen, maar je moet mensen mee krijgen. Naast de doelstelling mag je niet te veel beperkingen opleggen voor de manier waarop ze behaald worden. Innovatie moet voldoende ruimte krijgen.'

Is strenge reglementering niet noodzakelijk om een goed klimaatbeleid te voeren?

'Ik zou mensen een doelstelling geven die ze moeten behalen, met risico op beboeting als dat niet lukt. Maar ik ga niet zeggen hoe je het moet doen. Overheden zijn niet goed in innoveren. Dat doen de private en academische sectoren veel beter. Er zal geen wondertechnologie uit de hemel vallen, alles ligt al op tafel. Er moet creatieve ruimte zijn om het breed in te zetten.'

Vivaldi II: ja of nee?

'Ik heb getoond dat ik een regering met uiteenlopende meningen bij elkaar kon houden, maar dit was een heel specifieke regering in een specifieke situatie, die in volle pandemie van start ging. Nu is het anders: ik kan dus nog niet voorspellen hoe mensen zullen stemmen. Al vermoed ik dat de uitslag zal verschillen van de peilingen.'

'Ik pleit vooral voor een regering die snel kan

beginnen. Dat is voor mij het belangrijkste. Ik wil niet opnieuw maanden aan een stuk in cirkels draaien.'

Waarom werkt het migratiebeleid niet?

'Migratie is een combinatie van heel wat factoren en daardoor nooit een simpel onderwerp. Je kan dat als land niet alleen dragen. Europa heeft daarin een aantal belangrijke stappen gezet, zoals het migratiepact. Die onderhandelingen heeft België tot een goed einde gebracht tijdens haar voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.'

Velen vinden dat het migratiepact

niet ver genoeg gaat.

'Het was zeker geen perfect parcours, maar in een regering moet je beslissingen nemen en stappen vooruit zetten. Zelfs als je iets goed doet, schudt de oppositie kritisch hun hoofd. Europa heeft al een enorme stap vooruit gezet, maar er moeten nog meer volgen. Zo moet het Belgisch migratiewetboek moderner, bijvoorbeeld.'

Voelt u druk vanuit de rechterzijde om strenger te zijn als het over migratie gaat?

'De redenering van Vlaams Belang is volledig onrealistisch. Mensen met een migratieachtergrond maken nu eenmaal deel uit van onze sa-

menleving. N-VA heeft een sterke redenering die gebaseerd is op taal en cultuur, wat zich uit in bijvoorbeeld het hoofddoekendebat. De redenering van Open VLD is eerder economisch. Iedereen mag binnen als die persoon bijdraagt aan de maatschappij.'

Ons land neemt samen met Spanje een vrij kritische – en daardoor unieke – houding in over het conflict in Gaza.

'Klopt. Het respecteren van mensenrechten is universeel. Het maakt niet uit of dat in Israël, Palestina, Oekraïne of Iran is. We moeten onschuldige burgerlevens vrijwaren. Ik heb dat ook aan Netanyahu gezegd, en hij was daar zeker niet tevreden mee.'

'Als ik nu student was, dan zou ik waarschijnlijk ook mijn proteststem laten horen'

'Ik ben geen politicus van de grote woorden: ik wil resultaten zien, maar ik zit gewrongen. Ondertussen gaan er dagelijks 100 mensen dood in Gaza. Ik vind het frustrerend dat Europa er niet in slaagt om de juiste druk te zetten en de betrokken partijen aan tafel te krijgen.'

Kunnen universiteiten daarin helpen door hun banden met Israëlische universiteiten door te knippen?

'Als ik nu student was, dan zou ik waarschijnlijk ook mijn proteststem laten horen. Mij lijkt het logisch dat universiteiten in dialoog gaan met hun studenten. Luisteren en praten is belangrijk. Mijn kritiek is gericht naar de Israëlische regering, niet naar de Israëlische bevolking.'

Veel Israëlische universiteiten hebben wel een connectie met de Israëlische regering.

'Ik hoop dat die protesten dan leiden tot een discussie over de plaats van een universiteit in een politiek onderwerp. Hoe onafhankelijk moet academisch onderzoek kunnen staan? Dat is geen simpele vraag, maar wel een terechte. Ik hoop dat het niet eindigt zoals in de VS, waar manu militari alles ontruimd wordt.'

What's next? Een Europese topjob?

'Het is een voorrecht om premier te zijn. Als ik dit verder kan doen, twijfel ik geen seconde. Ik heb het potentieel van ons land gezien. We hebben bestuurd met verschillende accenten, maar het leidde wel tot een samenhangend beleid dat ons als land sterker maakte. Het is nu aan de kiezer om te oordelen, en aan mij om dat te accepteren.' ☺

MAUD REEKMANS, ROBIN GEUKENS EN KASPER NOLLET
BEELD: ROBIN GEUKENS

KU Leugen zit ook op **Twitter** en **Instagram**!
Vind jij jezelf ook zo onmenselijk grappig? Stuur je mopjes naar onze
Facebookpagina of naar kuleugen@veto.be en wie weet blink jij binnenkort
op onze pagina's.

NA STRIJD TUSSEN DRAKE EN KENDRICK LAMAR

TORFS SCHRIJFT DISS TRACK OVER SELS

VOLGEND ACADEMIEJAAR OPENT 'STUDENTENRESIDENTIE DE VALK'

COMAC TELEURGESTELD: PVDA SLECHTS 7DE PARTIJ IN VETOPEILING

WE HADDEN DE 100 000 EURO AAN ONLINE ADVERTENTIES BETER KUNNEN BESTEDEN

NSV! OVERWEEGT BEZETTING LOKALEN KU LEUVEN

WE VOORZIEN DAN NON-STOP LEZINGEN VAN DRIES VAN LANGENHOVE

EUROVISION KOMT MET NIEUWE SLOGAN

UNITED BY MUSIC, DIVIDED BY POLITICS

LUC SELS KOMT OP BIJ PARTIJ BLANCO

IK ONTHOUD ME TOCH AL VAN ELKE POLITIEK GETINTE MENING

Wat kan jij allemaal kopen met het campagnebudget van een Voor U-kandidaat?

Kandidaten voor de nieuwe politieke beweging Voor U kunnen hun kandidatuur een boost geven via het 'Kandidatenpakket Premium' van 16.747,99 euro. Inbegrepen zijn onder andere tweehonderd spandoeken en twintig roze T-shirts. Toch kan je met dat budget ook een aantal andere zotte aankopen doen.

Deze aanbiedingen zijn telkens 16.747,99 euro waard. Het 'Kandidatenpakket Premium' of toch een van deze aanlokkelijke opties? Aan u, of Voor U, de keuze.

- 408 tickets voor het Schlagerfestival.
- 2233 fidget spinners op bol.com.
- Vijf haartransplantaties in Turkije.
- 11570 Duvels, ziekenhuiskosten niet inbegrepen.
- 11293 Duvels, ziekenhuiskosten inbegrepen.
- 837 tickets voor Mini-Europa.
- 7,24 miljoen Nic Nacjes in de Colruyt.
- 0,000063% van het Belgische begrotingstekort.
- Zestien jaar studeren aan de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen.
- 7,08 miljoen Nic Nacjes in de Aldi.
- Drie etentjes met Filip Dewinter.
- 93 jaar peter- of meterschap van een ezel in opvangcentrum De Ezeloase.

Het is kandidaat bij Voor U, of het is een schattig ezeltje. Kies maar.

PIETERJAN DOUCHY

VOORHUID
 BESNEDEN

Kies maar.

colofon

- Hoofdredacteur**
Kasper Nollet kasper@veto.be
- Redactiesecretaris en v.u.**
Freya Caris freya@veto.be
- Redacteur Onderwijs**
Simon Tibo simon@veto.be
- Redacteur Student**
Anke Neys anke@veto.be
- Redacteur Internationaal**
Lara Turgut lara@veto.be
- Redacteur Cultuur**
Elias Fret elias@veto.be
- Redacteur Illustratie en Cartoon**
Emilia Van Droogenbroeck emilia@veto.be
- Redacteur Media & PR**
Robin Geukens robin@veto.be
- Verantwoordelijke Navraag**
Maud Reekmans maud@veto.be
- Verantwoordelijke TVeto**
Femke van Crombrugge femkevc@veto.be
- Verantwoordelijke Groepsgevoel & welzijn**
Eva Coppens eva@veto.be
- Verantwoordelijke Eindredactie**
Femke Beutels femkeb@veto.be
- Verantwoordelijke Financiën**
Wolf France wolf@veto.be

Eindredactie Kasper 'De enorme stress voor, maar ook het enorme genot tijdens de lustrumviering' Nollet, Femke 'Sociale media voor Veto English' Beutels, Robin Geukens, Lara Turgut, Elias 'Paul Goossens en zijn sigaret' Fret, Fien Pauwels, Pieterjan 'Wie is Douchy?' Douchy, Margot 'De 24 urenloop' Baelemans, Simeon 'Jan Delvaux interviewen' Duwel, Anke Neys, Kimberly Vrancken, Elise 'Wim De Vilder' Renckens **Vormgeving** Freya Caris **Cover** Emilia Van Droogenbroeck (illustratie) en Freya Caris (vormgeving) **Schrijvers** Pieterjan Douchy, Kasper Nollet, Simon Tibo, Marie Braam, Hanna Dernau, Andrea Van der Velden, Anke Neys en Anouk de Velder, Jesse Bruggemans, Cleo Croonenberghs, Isabella Torres, Lien De Munter, Lara Turgut Elias Fret, Ine Van Parys, Isabela Rigolin Torres, Willem Langens, Robine Verschueren, Jasper de Wauwer, Benjamin Bnoize Lorent, Simon 'spreken met de oprichter van Veto' Sterck, Maud Reekmans, Elien Vandermeersch **Illustratoren** Emilia Van Droogenbroeck, Sousanna Zacharian, Gilles 'Bij Veto komen' Deklever, Freya Caris **Fotografen** Robin Geukens, Sarah Vanheuverzwijn, Toon Van Gramberen, Sabine Mosman, Keyzers Ghezellen, Freya Caris **Beeldpaginas** Sousanna Zacharian **KU Leugen** Simeon Duwel, Simon Sterck, Pieterjan Douchy, Luna Lenaerts **Crypto** Kasper Nollet en Freya Caris **Veto English** Luna Lenaerts, Lara Turgut, Kasper Nollet, Anna Claes, Femke Beutels **TVeto** Margot Baelemans, Félicitée Bimina, Kasper Nollet, Sabine Mosman, Davien Planckaert

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Wat vond je het meest memorabel aan dit Veto-jaar?'

KU LEUVEN

In de wiskunde heet het een verzameling.
In de biologie een rijk. In de sociologie een groep.

Bij KU Leuven is het een onschatbaar netwerk.

Als alumna of alumnus van KU Leuven ben je bepaald in goed gezelschap. Wereldwijd heb je contact met zo'n 320 000 slimme koppen, die heel wat gemeen hebben: een open geest, een onwrikbare ethiek en een nieuwsgierige blik, voortdurend gedreven door verwondering.

Maar je kunt ze ook live ontmoeten, op selecte events, boeiende reizen of een van onze vele opleidingen voor levenslang leren. Dat is prettig én nuttig. Want een netwerk is al even waardevol als een diploma.

Blijf in contact met andere alumni en je alma mater via de online community

**KU Leuven
Connect.**

KU Leuven Alumni. Gisteren heeft toekomst.